

Správa o stave

**Ústredia ekumenickej pastoračnej služby
v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch
Slovenskej republiky za rok 2024
pre ERC SR**

V Bratislave, 31. marca 2025

plk. Mgr. Viktor **SABO**, PhD.
generálny duchovný
Ústredia ekumenickej pastoračnej
služby v OS SR a OZ SR

OBSAH

I. Úvod

II. Biblické zamyslenie

III. Misijné poslanie Ústredia EPS v OS SR a OZ SR

- III.1. Poslanie duchovných a nový Štatút Ústredia EPS
- III.2. Kaplnka
- III.3. Odborné zhromaždenia a duchovné cvičenia
- III.4. Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov
- III.5. Humanitárna pomoc
- III.6. Koncert „*Očami srdca*“
- III.7. Vojenský kresťanský tábor
- III.8. Pochod – Duchovne po stopách hrdinov
- III.9. Pochod – Duchovne po stopách hrdinov (zahraničie)

IV. Chronologický prehľad aktivít Ústredia EPS v OS SR a OZ SR

V. Ekumenická pastoračná služba v Ozbrojených silách Slovenskej republiky a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky

- V.1. Úrad EPS OS SR
- V.2. Úrad EPS MV SR
- V.3. Úrad EPS v ZVJS SR
- V.4. Referát EPS vo FR SR
- V.5. Zoznam duchovných a zamestnancov Ústredia k 31.12.2024,
miesto pôsobenia a príslušnosť k vysielajúcej cirkvi

VI. Záver

VII. Prílohy:

- Organizačná štruktúra Ústredia EPS v OS SR a OZ SR k 31.12.2024
- Pomerné zastúpenie duchovných EPS
- Súhrn duchovno-pastoračných aktivít v roku 2024

I. Úvod

Rok 2024 priniesol Slovenskej republike viacero významných spoločenských, politických i bezpečnostných výziev. Vnútropolitická situácia, ovplyvnená doznievajúcimi dôsledkami predčasných parlamentných volieb a pretrvávajúcimi spoločenskými polarizáciami, formovala verejný diskurz a ovplyvňovala atmosféru v celej krajine. Slovenská spoločnosť v tomto období pokračovala v hľadaní rovnováhy, dôveryhodnosti a posilňovania demokratických inštitúcií.

V oblasti medzinárodných vzťahov a bezpečnosti rezonovalo pokračovanie vojenského konfliktu na Ukrajine a jeho dopady na bezpečnostné prostredie Slovenskej republiky. Ozbrojené sily SR a Ozbrojené zbory SR plnili úlohy vyplývajúce z medzinárodných záväzkov i z potrieb vnútornej stability, čo si vyžadovalo nielen vysokú odbornú pripravenosť, ale aj osobnostnú a morálnu odolnosť príslušníkov týchto zložiek.

V tomto kontexte nadobúdala duchovná a pastoračná služba osobitný význam. Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR aj v roku 2024 plnilo svoje poslanie – poskytovať duchovnú podporu, viesť k hodnotám, posilňovať vnútornú integritu jednotlivcov a byť oporou v každodennej i krízovej službe príslušníkov ozbrojených zložiek.

Popri výzvach však rok 2024 priniesol aj pozitívne momenty. Slovenská verejnosť prejavovala solidaritu, záujem o spoločné dobro a zapájala sa do občianskych i dobrovoľníckych aktivít, ktoré boli výrazom živej viery a zodpovednosti za spoločnosť. Významné výročia a pamätné udalosti zároveň vytvárali priestor na reflexiu hodnôt, ktoré tvoria základ identity nášho národa a jeho duchovného dedičstva.

Predkladaná výročná správa dokumentuje činnosť Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR za rok 2024. Svedčí o napĺňaní nášho poslania a zároveň reflektuje snahu reagovať na aktuálne potreby prostredia, v ktorom pôsobíme. Nadalej vnímame našu službu ako most medzi duchovnou oporou a praktickým životom príslušníkov ozbrojených zložiek Slovenskej republiky.

II. Biblické zamyslenie

Ked' sme teda ospravedlnení z viery, máme pokoj s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista. Skrze neho sme vierou získali aj prístup k milosti, v ktorej zostávame, a chválime sa nádejou na Božiu slávu. No nielen to, ale chválime sa aj súženiami, lebo vieme, že súženie vedie k vytrvalosti, vytrvalosť k skúsenosti, skúsenosť k nádeji. A nádej nezahanbuje, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali. (Rimanom 5, 1-5)

Božie slovo nám teda hovorí, že milosť, záchrana a spasenie sú Božím darom. Boh hľadá človeka, a to je jedinečné učenie Písma, pretože vo všetkých náboženstvách hľadajú ľudia Boha alebo božstvo. Snažia sa uspokojiť jeho hlavne materiálne alebo fyzické potreby, plniť predpisy náboženstva zdola nahor, od človeka k božstvu. Jedine Písmo hovorí, že Boh miluje, a preto hľadá človeka. Na ceste, po ktorej človek kráča, sa mu Boh postaví do cesty, osloví ho milostivý Boh, volá ho k sebe, obklopuje ho svojou láskou. Na túto lásku môže človek zareagovať, obrátiť sa, obnoviť sa, zmeniť svoj život a od tej chvíle kráčať s Bohom.

Nie my nachádzame Boha, ale milostivý Boh neustále hľadá človeka, a toto hľadanie môže človeka zasiahnuť, tak sa môže s Bohom stretnúť. Boh však zároveň nie je zaujatý voči osobám ako my. Božie slovo hovorí, že sa zjavila Božia spásenosná, zachraňujúca milosť, milosť oslobodzujúca od súdu, a to všetkým ľuďom. Ten, kto si to uvedomil, aspoň do tej miery, ako to ľudský rozum dokáže pochopiť, vie, čo znamená, keď Boh človeku neurčí jeho ďalší osud podľa jeho hriechov, ani ho nakoniec neodsúdi na zatratenie, ale namiesto súdu mu ponúkne milosť. Kto verí v Ježiša, uniká zákonu hriechu a smrti a vstupuje pod zákon milosti, čím získava večný život pre Ježiša.

Ten, kto prijme zástupnú smrť Ježiša, je Bohom považovaný za spravodlivého a nazvaný spravodlivým. Apoštol Pavol hovorí, že sme boli ospravedlnení vierou, nie vlastnými skutkami, nie preto, že sme dobrí alebo krásni, nie na základe veku, postavenia alebo bohatstva, ale z milosti, skrze vieru, a to je od Boha. Bez ohľadu na to, aké hriechy sme dnes spáchali, ak ich vyznáme Bohu, On zotrie našu nepravosť a skrze pokánie nás oslobodí od obvinenia alebo výčitiek svedomia. Zotrie naše nepravosti a na naše hriechy viac nespomína.

Podľa apoštola Pavla má táto milosť rôzne ovocie. Pretože sme boli ospravedlnení vierou, máme pokoj s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista. Jedným z prvých plodov milosti je pokoj s Bohom. Pokoj je pre človeka nevyhnutný. Človek vydrží mnoho — veľkú zimu či veľké teplo, možno aj fyzické utrpenie alebo poníženie. Ale dlhodobo žiť bez pokoja, či už na pracovisku, v rodine alebo v manželstve, je nemožné. Boh nás nestvoril tak, aby sme mohli žiť bez pokoja.

Pokoj nie je otázkou nálady. Teraz sa cítim tak, potom inak. Nie je to otázka pocitu. Pokoj je stav, ktorý dáva Boh, do ktorého sme zakorenení, o ktorom vieme, že je zhora a že pretrvá za každých okolností. Môžu okolo nás zúriť búrky, alebo v nás môžu prebiehať silné emocionálne nepokoje. Takmer denne nás môžu zasiahnuť ponížujúce poznámky, alebo nás jednoducho nikto neberie na vedomie, odkladajú nás na vedľajšiu koľaj, nezáleží im na nás, alebo na nás len tak zabudnú.

Pokoj, ktorý dáva Boh, však tieto okolnosti presahuje. Je to trvalý dar, ktorý drží človeka pevne, aj keď všetko ostatné sa zdá byť nestále.

Apoštol Pavol hovorí, že Boží pokoj presahuje ľudské chápanie, pretože pochádza zhora, od Boha. Ten, kto má Boží pokoj vo svojom srdci, vie, že všetko pôsobí na jeho dobro. K tomuto pokoji sa nič a nikto ani len nepriblíži. Kto to už zažil, rozumie, čo to znamená. Boží pokoj zostáva vo vnútri človeka za každých okolností — v utrpení, nedostatku, v ponížení, v fyzickom alebo duševnom utrpení. Je to pokoj, ktorý pretrváva v akýchkoľvek podmienkach.

Tento pokoj je vlastne stála a neodňateľná istota, že Boh miluje a že všetko pôsobí na naše dobro.

III. Činnosť Ústredia EPS v OS SR a OZ SR

III.1. Poslanie duchovných a nový Štatút Ústredia EPS

K najdôležitejším ľudským slobodám aj v Slovenskej republike patrí zaručenie slobody myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery. Zmyslom týchto slobôd je zvrchovanosť jednotlivca nad vlastným duchovným svetom. Len od individuálneho postoja a rozhodnutia závisí, či človek prijíma vieru, či praktikuje náboženské vyznanie, alebo je bez vyznania. Každý má právo verejne prejavovať svoje zmýšľanie a toto právo je možné obmedziť iba zákonom a len v rozsahu nevyhnutnom na ochranu verejného poriadku, zdravia, mravnosti alebo práv a slobôd iných. Ľudia v Slovenskej republike sú si rovní bez ohľadu na náboženské vyznanie a ako občania sú v medziach zákona rovnoprávni. Svoje náboženstvo a vieru môžu prejavovať individuálne alebo spoločne s inými, v súkromí či verejne. Účasť na bohoslužbe, náboženskej výchove alebo cirkevných obradoch patrí medzi hlavné prejavy vonkajšieho správania sa ľudí s náboženským vyznaním.

Aj príslušníci silových zložiek SR majú právo na poskytnutie duchovnej a pastoračnej služby – spravidla príslušným rezortným duchovným. Prioritou je poskytnutie duchovnej a pastoračnej služby podľa vlastnej voľby, cirkevnej príslušnosti či náboženskej tradície.

Služba duchovného EPS spočíva v poskytovaní duchovnej podpory, vykonávaní bohoslužieb a náboženských obradov, vysluhovaní sviatostí, poskytovaní morálnej a emocionálnej opory príslušníkom OS a OZ SR v čase mieru i počas služobného nasadenia. Okrem toho duchovný EPS pomáha príslušníkom vyrovnávať sa so stresom a psychickými záťažami, ktoré často sprevádzajú profesijný život, vrátane odlúčenia od rodiny, nebezpečenstva či zármutku. Svojou službou tiež podporuje morálnu integritu jednotiek a posilňuje súdržnosť kolektívu v náročných situáciách. Duchovný EPS je tu preto, aby poskytol duchovnú oporu a usmernenie v čase potreby, ponúkol rozhovor či poradenstvo v etických otázkach a podporil vnútornú silu a rovnováhu človeka. Jeho prítomnosť pripomína príslušníkom, že nie sú sami, a že ich duchovné a ľudské potreby sú rovnako dôležité ako fyzická pripravenosť. Duchovný slúži ako most medzi profesijným povoláním a osobnou vierou, a pomáha udržať si zmysel pre spravodlivosť, dôstojnosť a súcitiť, aj v tých najťažších podmienkach.

Toto poslanie sa v uplynulom roku 2024 snažili duchovní EPS naďalej napĺňať, čo vidieť v záverečnej časti – vyhodnotení duchovno-pastoračných aktivít. Je nutné vyzdvihnúť, že táto naša služba sa môže prispôbovať požiadavkám a okolnostiam aj vďaka registrovaným cirkvám a náboženským spoločnostiam zúčastneným na Dohode, ktoré vnímajú potreby tejto špecifickej oblasti duchovnej služby a dňa 15.11.2024 schválili nový Štatút Ústredia EPS, čím sa upravili procesy fungovania organizácie a výrazne napomohli našej službe. Týmto vyslovujem i poďakovanie za ich záujem a spoluprácu.

III.2. Kaplnka

Bohoslužobný priestor, kaplnka, pre kolektív duchovných EPS k výkonu duchovno-pastoračných činností, zároveň aj multifunkčný priestor, ktorý nám pomáha a uľahčuje organizovať viaceré aktivity duchovnej služby sa postupne etabluje v priestoroch Duklianskych kasární. Okrem pravidelných stretnutí na bohoslužbách, ktoré máme spravidla jedenkrát v týždni, vo štvrtok, sa v kaplnke uskutočnilo aj pôstne stretnutie pri slove a hudbe, v období adventu prebehli denne ranné krátke zamyslenia – roráty. Úspešne sme nielen v priestoroch kaplnky ale aj Duklianskych a Kutuzovových kasární zorganizovali denný detský tábor pre deti profesionálnych vojakov a zamestnancov rezortu obrany, s pozitívnym ohlasom a dobrou spätnou väzbou na podporu organizovania aj v ďalších

rokoch. Sme radi, že priestor kaplnky sa nám úspešne darí postupne zaplňať a veríme, že stále noví a ďalší ľudia si v ňom nájdu svoje miesto.

III.3. Odborné zhromaždenia a duchovné cvičenia

V súlade s plánom hlavných aktivít Ústredia EPS v OS SR a OZ SR na rok 2024, sa dvakrát zorganizovalo odborné zhromaždenie pre duchovných Ústredia EPS, jedno spolu s duchovnými cvičeniami, a to v termínoch:

- 22. a 23. januára 2024 v priestoroch Duklianskych kasární v Bratislave
- 7. až 10. októbra 2024 v hoteli Granit Smrekovica odborné zhromaždenie spolu s duchovnými cvičeniami

Prvé odborné zhromaždenie sa koná zvyčajne v januári, ide o pravidelné novoročné stretnutie, ktoré je naviazané na termín Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov. Spoločne sa tak koná aj ekumenická bohoslužba s duchovnými z Ordinariátu z OS a OZ SR. Na spoločnej bohoslužbe, ktorá sa konala 22. januára 2024 v Kaplnke ekumenickej pastoračnej služby, zaznelo slovo Božie z úst oboch predstaviteľov duchovnej služby, teda generálneho duchovného OS a OZ SR plk. Viktora Saba ako aj ordinára OS a OZ SR mons. Františka Rábeka.

Po tejto spoločnej ekumenickej bohoslužbe začalo odborné zhromaždenie duchovných. V rámci pracovného rokovania sa vyhodnocovali správy o činnosti duchovných, spresňoval sa plán činností na prvú polovicu roka 2024, spresňovala sa metodika spracovania a odovzdávania štvrťročných správ ako aj odborné usmernenie týkajúce sa nosenia liturgickej pomôcky – štóly. V diskusii vyzdvihli duchovní potrebu navýšenia množstva diárov na nasledujúci rok, riešila sa aj otázka lepšej propagácie, či skôr viditeľnosti Ústredia EPS. Po zhromaždení s generálnym duchovným nasledovali rezortné porady s príslušnými riaditeľmi úradov EPS.

V poradí druhé odborné zhromaždenie začalo úvodným privítaním a modlitbou. Prvým bodom programu zhromaždenia bola porada generálneho duchovného s duchovnými Ústredia EPS. Vo svojom príspevku na úvod zhodnotil uplynulý rok, najmä aktivity, ktoré sa vykonali a podarili – napr. pochody, púť do Francúzska či biblické tábory. Následne sa zameril na najbližšie obdobie a pripravované aktivity, pričom zdôraznil, že v roku 2026 by sme si mali pripomenúť 20. výročie vzniku Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR. Predstavil aj zámer vydať pri tejto príležitosti niekoľko publikácií, ktoré budú mať za cieľ aj odbornú prípravu duchovných. Nasledovala diskusia k stanoveným plánom, po ktorej sa prítomní presunuli do kaplnky, kde spoločne vykonali bohoslužbu spojenú s vysluhovaním sviatosti Večere Pánovej. V priebehu ďalších dní duchovných cvičení sa uskutočnili aj rezortné porady riaditeľov s duchovnými, v rámci ktorých analyzovali stav a pôsobenie duchovnej služby.

Druhé odborné zhromaždenie generálneho duchovného s duchovnými Ústredia EPS sa spojilo s duchovnými cvičeniami, ktoré sa venovali téme smútkového poradenstva. Prednášateľkou bola Mgr. Andrea Korečková, ThD., ktorá viedla zamestnania (exegetickú prácu s textom na biblické príbehy z Ev. podľa Jána, 11. kapitoly príbeh o vzkriesení Lazara „Ježiš – vzkriesenie a život“, a z Ev. podľa Marka 10. kapitoly príbehy o bohatom mládencovi a uzdravení slepca pri Jerichu). Zároveň poskytovala duchovné poradenstvo záujemcom.

III.4. Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

Príslušníci silových rezortov – Ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR, z obdivoch duchovných služieb – Ústredia aj Ordinariátu, mali spoločnú ekumenickú bohoslužbu v Týždni modlitieb za

jednotu kresťanov v Kaplnke ekumenickej pastoračnej služby, v pondelok 22. januára 2024. V programe bohoslužieb zaznelo slovo Božie z úst oboch predstaviteľov duchovnej služby, teda generálneho duchovného OS a OZ SR plk. Viktora Saba ako aj ordinára OS a OZ SR mons. Františka Rábeka. Do spoločných modlitieb a čítania textov boli zapojení kňazi z Ordinariátu ako aj z Ústredia EPS. Biblický text pre spoločné modlitby znel takto: „*aby sa všetko medzi nami dialo v láske*“.

V príhovoroch, generálny duchovný OS a OZ SR hovoril o potrebe, význame a dôležitosti slova **láska** aj v ekuméne. Denne vidíme, že láska chýba v spoločnosti, v manželstvách, vo vzťahoch. No my, tí, prichádzajúci do zhromaždení a spoločenstiev počúvame o Božej láske, láske za nás obetovanej na dreve kríža v Ježišovi Kristovi. Tá láska nech nás spája.

Biskup ordinár OS a OZ SR mons. František Rábek zase povedal, že sa schádzame aj preto, aby sme prehĺbili našu vieru, lásku k Pánu Bohu, ale aj vzájomnú lásku, aby sme sa stávali jedni druhým blíždymi. Blížny nám má byť ten, kto potrebuje našu pomoc, ku komu sa máme priblížiť a stavať sa mu blíždym. Žijeme v dobe, kedy sa pomaličky stráca súcit, stávame sa imúnnymi voči množstvu utrpenia vôkol nás. Nemáme preto ochabovať v pomoci a preukazovaní lásky a súcitu. V našom spoločnom smerovaní máme kráčať takým smerom, aby sme pokračovali v nalievaní nielen oleja lásky, ale odvážili sa aj na dialóg pravdy, aby sme hľadali to, čo je v zhode s Kristom, s jeho pravdou, evanjeliom.

III.5. Humanitárna pomoc

- **Gaza**

Do humanitárnej výzvy obyvateľom **Gazy** sa aktívne zapojila aj Slovenská republika poskytnutím materiálnej pomoci v podobe trvanlivých potravín, dojčenského mlieka a detských výživ, dielk a spacích vakov, hygienických balíčkov, liekov a zdravotníckeho materiálu. Celková hodnota 11 816 ton humanitárnej pomoci predstavovala sumu 66 698 €. Darovaný materiál pochádzal od rôznych inštitúcií, medzi inými aj od Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v Ozbroyených silách a ozbrojených zboroch SR. Najväčšou výzvou v súvislosti s touto pomocou bola samotná doprava nákladu do postihutej oblasti. V tomto prípade išlo o systém Európskej kapacity pre humanitárne reakcie, ktorý je financovaný zo zdrojov Európskej únie, a v spolupráci s egyptským červeným polmesiacom bola cez Belgicko do Egypta prevezená humanitárna pomoc a následne distribuovaná do postihutej oblasti.

- **Ukrajina**

Vojnový konflikt na Ukrajine trvá už druhú zimu, čo so sebou prináša nemalé výzvy pre zabezpečenie základných potrieb zasiahnutého obyvateľstva. Na základe žiadosti Ukrajiny o poskytnutie humanitárnej pomoci ako aj výzvy Európskej komisie, aby členské štáty nepoľavovali v preukázaní solidarity s civilným obyvateľstvom zasiahnutým vojnovým konfliktom, Slovenská republika poskytla Ukrajine humanitárnu pomoc v celkovej hodnote 203 492,06 EUR o hmotnosti 21 ton. Humanitárna pomoc zahŕňala elektrocentrály, ohrievače, oblečenie a lekárnice zo zásob Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v Ozbroyených silách Slovenskej republiky a Ozbroyených zboroch Slovenskej republiky, ako aj potraviny, balenú vodu a oblečenie zo zásob Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Prijímateľmi pomoci boli: Ministerstvo zdravotníctva Ukrajiny, Kyjev; Ministerstvo vnútra Ukrajiny, Lvov; Regionálny podnik Donetskteplokomunenerho, Doneck; Mestská rada mesta Pokrovsk v Doneckom regióne.

Na podujatí **Dva roky vojny**, ktoré sa konalo 22. februára 2024 v kultúrnom priestore v Klariskách a bolo venované vojenskému napadnutiu Ukrajiny Ruskou federáciou, ako aj **pomoci Ukrajiny** zo

strany slovenských občanov a organizácií, boli veľvyslancom Ukrajiny Myroslavom Kastranom udeľované ocenenia za humanitárnu pomoc jeho vlasti. Za štátnu správu bol ocenený riaditeľ správy Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR pplk. v. z. Ing. Milan Gajdoš. Podujatie organizovala Platforma rozvojových organizácií Ambrela. Medzi prítomnými boli aj veľvyslanec USA, veľvyslanec Spojeného kráľovstva, vedúci zastúpenia Európskej komisie v SR Vladimír Šucha a ďalší hostia, vrátane plk. Viktora Saba, generálneho duchovného Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS a OZ SR.

Na žiadosť **Veľvyslanectva Ukrajiny v SR** reagovalo Slovensko zaslaním ďalšej humanitárnej pomoci vo forme zdravotníckeho materiálu. Nášmu východnému susedovi sme poslali 18 sanitiek a ďalší zdravotnícky materiál. V balíku pomoci boli okrem iného aj injekčné ihly a striekačky, Ústredie EPS v OS a OZ SR poskytlo lekárnicky prvej pomoci.

- Libanon

120 tisíc kusov injekčných ihlíc a rovnaké množstvo injekčných striekačiek poskytlo 3. októbra 2024 Slovensko pre Libanon. Na tejto humanitárnej pomoci sa podieľalo aj Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR, ktoré darovalo lekárnicky a sušené mlieko. Túto zásielku prevzalo libanonské ministerstvo zdravotníctva v Bejrúte a Slovensko tak urobilo na základe oficiálnej požiadavky libanonskej vlády cez mechanizmus EÚ v oblasti civilnej ochrany EUCPM, v rámci ktorého poskytla Európska Únia naliehavú potravinovú pomoc, núdzové prístrešie a zdravotnú starostlivosť pre Libanon v hodnote vyše 100 miliónov eur. 5. októbra 2024 vykonala Slovenská republika tri lety v rámci leteckej evakuácie slovenských občanov z Libanonu.

III.6. Koncert „Očami srdca“

„Nie je nám jedno, čo prežívajú tí najmenší – záleží nám na ich budúcnosti, aj keď bojujú v skrytosti nemocničných oddelení či vlastných detských izieb. Spoločne dnes chceme ukázať, že keď ľudia spoja svoje sily, môžeme vytvoriť aj niečo výnimočné – spojením nás všetkých, môžeme vytvoriť zázrak vo forme konkrétnej pomoci najslabším. Nezabúdajme na to, že sme síce štyri rezorty, ale sme jedno srdce, ktoré slúži svojmu národu a vníma bolesť aj každej najmenej bunky.“

Týmito slovami bol otvorený slávnostný charitatívny koncert **„OČAMI SRDCA 2024“** organizovaný Ústredím ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR a Vojenskou podpornou nadáciou, pod záštitou podpredsedu vlády a ministra obrany SR, ktorý sa uskutočnil 28. novembra 2024 v štúdiu 1 Slovenského rozhlasu v Bratislave. Pri myšlienke charity, kedy už siedmykrát v poradí sa snažíme pomáhať, sme tentoraz chceli upriať naše srdce a náš zrak na tých zraniteľných, na tých, ktorú našu pomoc nevyhnutne potrebujú – deti s onkologickým ochorením.

Koncert otvorila, v zastúpení podpredsedu vlády SR, riaditeľka Kancelárie ministra obrany SR Karin Silberhorn. Tá vo svojom príhovore vyzdvihla vznešenú myšlienku otvorených ľudských srdiec, ktoré vidí človeka v jeho rozporení a prichádza mu na pomoc.

Po jej slovách nasledoval duchovný príhovor generálneho duchovného plk. Viktora Saba, ktorý na základe biblického textu z Listu Rimanom 13,10: *„Láska bližnému nerobí zle. Naplnením Zákona je teda láska“* zdôraznil myšlienku ľudskej blízkosti a pomoci ľuďom v núdzi.

Cieľ koncertu predstavil správca Vojenskej podpornej nadácie Milan Gajdoš, ktorý v číslach vyjadril počet diagnostikovaných, ale vďaka Bohu aj úspešne vyliečených detí s rakovinou, a prečo má táto zbierka a jej podpora taký význam, lebo: *„Pomáhate ním priniesť nádej a svetlo do životov rodín, ktoré si prechádzajú nesmierne ťažkým obdobím. Vaša prítomnosť a dobrovoľný príspevok poukázaný v rámci tohto koncertu ukazuje, že vám osudy týchto detí nie sú ľahostajné, a za to vám patrí naše hlboké poďakovanie.“*

Slávnostný večer hostom spríjemňovala Vojenská hudba OS SR pod dirigentským vedením mjr. Jozefa Hepnera. Okrem nej v programe vystúpil Bratislavský chlapčenský zbor pod vedením Magdalény Rovňákovej, a v spolupráci s Vojenskou hudbou OS SR vystúpili sólisti Lenka Piešová a Koloman Magyari (známy pod umeleckým menom KALI).

Krištáľový kríž

Krištáľovým krížom oceňuje generálny duchovný plk. Viktor Sabo tých jednotlivcov, ktorí v práci a snažení presadzujú princípy v súlade s morálnymi a etickými hodnotami. Za príkladnú službu v rámci svojho pôsobenia a prístup k ľuďom vo svojom okolí, za pomoc núdzným i osobný príklad viery a prepojenia profesijného života s duchovným, za propagáciu etických a mravných hodnôt i nezištnú službu, za propagáciu činov s mimoriadnym ľudským a charitatívnym rozmerom ocenil počas charitatívneho koncert „Očami srdca“ Mons. Františka Rábeka (ordinár OS a OZ SR), Branislava Tvarožeka (vojenský veterán, hrdina Slovenského národného povstania), kpt. Ondreja Rišiaňa (vojenský duchovný EPS), mjr. Jána Pacigu (policajný duchovný EPS), mjr. Dušana Miškufa (náčelník finančno-ekonomickej služby /veliteľstvo 2. mechanizovanej brigády Prešov), plk. v. v. Petra Saňku (riaditeľ hudby MV SR), plk. Evu Krajčiovú (riaditeľka Okresného riaditeľstva HaZZ Liptovský Mikuláš), pplk. v.v. Romana Švandu (bývalý riaditeľ oblastného strediska HZS Západné Tatry), plk. Ľubomíra Klištince (generálny riaditeľ ZVJS) a plk. v.v. Mariána Nosáľa (príslušník ZVJS vo výslužbe).

Pamätná medaila Ústredia EPS

Vojenským vyznamenaním – Pamätnou medailou Ústredia EPS – generálny duchovný plk. Viktor Sabo za rozvoj duchovnej služby v podmienkach ozbrojených síl a ozbrojených zboroch SR, za mimoriadne zásluhy v oblasti poskytovania duchovnej služby a pastoračnej starostlivosti, za šírenie dobrého mena Ústredia EPS, za verejný prínos v oblasti morálnych hodnôt a ich princípov ako i ocenenie výkonu štátnej služby, ocenil Vojtecha Sirkovského (duchovný a spolupracovník EPS), pplk. Jána Šefčíka (duchovný EPS, riaditeľ Úradu EPS ZVJS) a pplk. Borisa Hokinu (inšpektor vojenských hudieb – hlavný dirigent, veliteľstvo posádky Bratislava).

III.7. Detské tábory

Pobytový tábor

V Belianskej doline, konkrétne v ubytovacom zariadení **Chata Havranovo** sa v dňoch od **4. do 10. augusta 2024** konal **Vojenský kresťanský tábor**, pre staršie deti vo veku 12-18 rokov. Za nosnú myšlienku tábora bol určený biblický text zo Skutkov apoštolov 20,35b: „*Blahoslavenejšie je dávať, ako brať*“. Túto tému rozoberali na ranných zamysleniach, ktoré boli postavené na textoch z 1. listu Timoteja a tiež aj na večerných témach, ktoré hovorili o rozdieloch medzi dobrým prijímaním a tým zlým, za ktorým je často lakomstvo či nezdravá túžba po materiálnych veciach. Na toto nadviazala téma o štedrosti a diakonii, kde sme hovorili o tom, že v rámci našich možností je lepšie a zmysluplnejšie sa zdieľať s požehnaním, ktoré od Boha prijímame, ako iba hromadiť pre seba. Tiež mali účastníci tábora možnosť prihlásiť sa na jeden zo seminárov, ktoré sa venovali témam: ohováranie a klebetnosť, spravodlivosť a nespravodlivosť, či zlo a vzburá. Na záver tábora im bolo zvestované kresťanské evanjelium o Ježišovej obeti.

Myšlienkou tábora boli prispôbené aj hlavné poobedné aktivity, ktoré preverili fyzické možnosti a silu ducha pri náročnejšom výstupe na Chatu pod Borišovom, či preskúšali ich trpezlivosť a schopnosť znášať nudu a monotónnosť pri kopaní zákopu polievkovými lyžicami a pochodovaním lesnou cestičkou. Poslednou výzvou bolo vybudovanie obranného valu okolo zákopu z dreva, k čomu každý tím prispel jednou časťou (rozmery jednej časti: dva metre na šírku a jeden meter na výšku).

Prepojenie poobedných aktivít s hlavnou myšlienkou tábora spočíval v tom, že za každé úspešné splnenie úlohy si táborníci zarobili určitý finančný obnos peňazí. O dávaní sme nechceli len hovoriť, chceli sme aj konkrétne niekoho obdarovať a potešiť. Preto sa aj účastníci tábora v predposledný táborový deň vybrali do Martina aby navštívili 405. opravárenský prápor Ozbrojených síl SR, kde vyzbieranou finančnou sumou obdarovali, a verím, že aspoň trochu pomohli, dvom príslušníkom Ozbrojených síl, ktorí sa nachádzajú v náročnej životnej situácii. Tento cieľ finančne podporila Vojenská podporná nadácia pod vedením Ing. Milana Gajdoša. Na tomto mieste odovzdania pomoci sa prítomným prihovril aj generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo.

Denný detský tábor

V priestoroch Ústredia EPS, ako aj kaplnky Ekumenickej pastoračnej služby, či Kutuzovových kasární, sme po prvýkrát zorganizovali v dňoch **19. - 23. augusta 2024 denný detský tábor** pre deti profesionálnych vojakov a zamestnancov rezortu obrany a GŠ OS SR vo veku od 7 do 13 rokov. Témou tábora bol život apoštola Pavla s ústredným veršom: „*Tak bežte aby ste dosiahli...*“, pričom samotný život Saula – apoštola Pavla im priblížil počas ranných lekcí generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo. Tieto lekcie boli úžasným príkladom toho, že Boh môže zmeniť každého človeka, aj takého, nad ktorým by človek zlomil palicu. Zároveň nás povzbudzovali vo viere, že ak nás Boh k niečomu volá, povoláva, nebojme sa, chopme sa toho bez strachu a v dôvere, že nad nami drží ochrannú ruku.

Program dňa okrem ranných kresťanských lekcí pozostával z piesní, modlitieb, ale aj každodenných ranných rozcviek, či športových hier a súťaží. Pripravené boli aj tvorivé dielne, kde sa mohla prejavovať šikovnosť a kreativita detí. Priestor kasární opustili preto, aby športové dopoludnie plné hier strávili na lúke pod vysielacom Kamzíkom. V rámci celodenného výletu navštívili Technický oddiel vo Viničnom, kde si pre nás profesionálni vojaci a zamestnanci oddielu pripravili ukážky vojenskej techniky či kynologickú ukážku, odtiaľ sa presunuli na hrad Červený kameň, kde mali rezervovanú sokoliarsku show.

Počas tábora prijali medzi seba aj vzácnu návštevu v podobe brigádneho generála Ing. Slavomíra Verčimáka, ktorý zastupoval náčelníka generálneho štábu OS SR. Ten prišiel medzi deti preto, aby pozdravil všetkých účastníkov tábora. Vedúci s deťmi mu zaspievali niekoľko táborových piesní a porozprávali mu, čo sa naučili o Pavlovi a jeho cestách.

III.8. Pochod – Duchovne po stopách hrdinov

V dňoch 22. až 24. mája 2024 prebehol v poradí už 6. ročník pochodu „*Duchovne po stopách hrdinov*“, ktorý sa konal v okolí Považskej Bystrice a Púchova. Ide o trojdňovú aktivitu, ktorá preveruje nie len fyzickú zdatnosť účastníkov, ale ponúka priestor na zastavenie a zamyslenie sa nad okolnosťami a odkazom prvej a druhej svetovej vojny, zároveň pod vedením duchovnej služby sú účastníci inšpirovaní k rozjímaniu nad kresťanským poslanstvom.

Trojdnňové putovanie začali v prvý deň pochodu v obci Lysá pod Makytou pri pamätníku I. svetovej vojny, kde mal privítanie za duchovnú službu dekan – riaditeľ kancelárie Ústredia EPS mjr. Dávid Vargaeštok a miestny katolícky kňaz Mgr. Jozef Hlaváč, ktorý vo svojom príhovore podotkol, že rovnako ako vojaci I. svetovej vojny, nemáme istotu toho, čo bude zajtra. Napriek tomu „*konajme a choďme do vecí s dobrými úmyslami a s dôverou v Boha a jeho vedenie*“. Pozdrav pre zúčastnených mal aj generálny duchovný Ústredia EPS plk. Sabo na biblický verš z 1. listu Jána 2,11: „*ale kto nenávidí svojho brata, je v tme a chodí v tme, ba ani nevie, kam ide, lebo tma mu zaslepila oči.*“, v ktorom vyjadril presvedčenie, že žijeme v krajine, kde má človek človeka rád a toleruje ho, a že konáme podľa Ježišových slov „*milujte jeden druhého*“. Úmyslom nielen kresťana, ale každého

človeka by malo byť nemať tmu v srdci, ale túžiť kráčať vo svetle – v modlitbe volať k Bohu s úprimným srdcom, aby nám dal duchovné vedenie kráčať za svetlom – Ježišom, v ktorom máme aj silu zvládať náročné okolnosti našich životov.

Po privítaní a príhovoroch sa účastníci pochodu spolu so žiakmi základnej školy v Lysej pod Makytou vydali na vrch Sibír, kde sa odhaľovala lavička cti M. R. Štefánika. Zvolené miesto osadenia lavičky cti pripomína nie len partizánov, ktoré bojovali na slovensko-moravskom pohraničí ale patrí aj všetkým vojakom, ktorí v rámci krízového manažmentu na mierových misiách plnili alebo plnia úlohy po celom svete. Na mieste odhalenia lavičky bol prítomný aj starosta obce Lysá pod Makytou Ing. Michal Ondrička, ktorý citoval Štefánikove slová: *„pustil som sa pokojným srdcom v boj. Pokojným, lebo som si uvedomil, že účelnosť života nie je v sláve svetskej, ale v zdokonaľovaní nášho duševného života“*.

Po oficiálnej, úvodnej časti pochodu, začalo pravé putovanie. Pochodujúci sa vydali smerom na vrch Kohútka. Cestou sa zastavili pri hrobe rtn. Jána Lucíka, ktorý tam vydal svoj život za blízkyh a dobrú vec. Po náročnom putovaní podvečer došli do obce Mladonov, k pomníku umučeným občanom a vypálenej dedinke s rovnomeným názvom. Prebehol tam krátky pietny akt kladenia vencov aj za prítomnosti brigádneho generála Ing. Jozefa Šefčíka, veliteľa brigády spoločnej podpory, ktorý zastupoval náčelníka generálneho štábu OS SR.

Záver dňa ukončili v kostole Evanjelickej cirkvi a. v. v Lazoch pod Makytou, kde služby Božie viedla por. Katarína Zaťková, ktorá si k zvesti slova Božieho vybrala biblický text z 2. Korinským 4,16-18. V kázni hovorila o životných bremenách, ktoré vedia ťažiť, ak však v súžení a trápení vystrieme svoje ruky k Ježišovi, ten nám chce a dokáže pomôcť a dodať silu.

Druhý deň pochodu začal na cintoríne v Lazoch pod Makytou kde pri hrobe obetí fašizmu mal krátke zamyslenie kpt. Ondrej Rišiaň. Nad veršami z listu Rimanom 12,21 hovoril o tom, ako ťažké je premeniť zlo na dobro v dnešnom svete, alebo nepridávať a nemnožiť zlo. V Bohu však máme ochranu pred zlom a silu s ním kráčať vpred a premáhať zlo dobrom.

Trasa v tento deň smerovala do obce Horná Mariková. V obci bola krátka zastávka pri Betleheme a duchovným občerstvením nad slovami 90. žalmu nás povzbudila por. Katarína Zaťková. Hovorila o dnešnom probléme uponáhľanej doby, že kvôli zlu a smrti strácame schopnosť veriť v dobrého Boha. Bohu však ide o to, aby dni nášho života boli plnené niečím iným, lepším a zmysluplnejším, na čo potrebujeme múdrosť od Boha, ale aj schopnosť nechať sa viesť jeho cestou, ktorá vedie zo smrti k večnému životu. Vďaka tomu sa nemusíme báť smrti a môžeme prežívať radosť.

Z obce Horná Mariková, cez rozhladňu Orgoňová Kýčera, Chrcholinec doputovali do Považskej Bystrice, kde pri pamätníku SNP prebehol akt kladenia vencov. Prítomní boli generálny duchovný plk. Viktor Sabo, riaditeľ Vojenskej podpornej nadácie Ing. Milan Gajdoš, primátor mesta Považská Bystrica doc. PhDr. PaedDr. Karol Janas, PhD., predseda konfederácie politických väzňov Slovenska Peter Sandtner, pochodujúci a občania mesta. Pán primátor poďakoval za toto podujatie a pripomenul, že tento pamätník zosobňuje všetkých, ktorí v minulosti bojovali za našu slobodu. Pri pomníku sa tiež nachádza pamätná tabuľa pomocných technických práporov (PTP) s nápisom *„dali ste život, aby národ ožil“*. Tá pripomína príslušníkov, ktorí boli politicky prenasledovaní a umiestňovaní do týchto práporov pre ich politickú nepohodnosť.

Na tomto mieste zaznela aj zvesť generálneho duchovného, ktorý povedal: *„Boh neumiera ... no my však umierame v deň, kedy náš život prestáva byť prežiatený svetlom Kristovej lásky a Jeho vzkriesenia.“*. Tak aj životy či už padlých vojakov, prenasledovaných, alebo aj tie naše musia byť presvietené láskou Boha, aj my musíme vyznať *„verím v Boha“* lebo on ma očisťuje. Spoločný deň putovania zakončili v evanjelickom kostole v Považskej Bystrici, kde sa na záver dňa prihovril slovami z knihy Exodus 20: *„Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z Egypta, z domu otrokov.“*

Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!“ mjr. Vargaeštok. Ľudia mávajú svojich bôžikov, na ktorých sa spoliehajú. Avšak je tu niekto, kto to má pevne v rukách, kto sa o nás stará, a na koho sa môžeme spoľahnúť. Ježiš, ktorý sa za nás obetoval, ktorému môžeme dôverovať, že som/sme v jeho rukách. On nás prevedie cez všetky úskalia života, dokonca aj cez smrť. On dáva zmysel a cieľ, s ním nemusíme byť v živote sami.

Záverečná trasa pochodu viedla cez Považskú Teplú, Manínsku Tiesňavu do obce Vrchteplá k pamätníku SNP, kde padlo 8 partizánov. Prebehol tam krátky pietny akt, ktorého sa zúčastnili aj starosta obce Vrchteplá Ladislav Kolek a Miroslav Smatana, žijúci pamätník z obdobia SNP. Na záver prehovoril Miroslav Smatana, ktorý zažil SNP ako 10-ročný a zaspomínal si na mjr. Zazulova, ktorý v tejto lokalite bojoval a miesto súčasného pamätníka si vybral za miesto stráže a následne aj miesto posledného odpočinku. V roku 1946, na svätodušný sviatok, boli jeho pozostatky a ďalších prevezené na toto miesto, pričom najprv to bol malý cintorín, následne na podnet zväzu protifašistických bojovníkov, neskôr prestavaný na pamätník.

Záver celého pochodu bol ukončený službami Božími, ktoré viedol generálny duchovný OS a OZ SR plk. Sabo. Jeho kázeň bola na evanjeliový text z Lukáša, ktorý hovorí o Ježišom odsúdení. Úžasné na Kristovom diele odsúdenia a ukrižovania je to, že bolo víťazné aj napriek falošnému súdnemu procesu, kriku davu, ktorý si vybral vraha namiesto Boha. Aj v tomto výbere vidieť princíp kríža, a to vo výmene hriešnika za nevinného, dokonalého cez obeť, ktorú priniesol. Význam slova hriech znamená minúť sa cieľa, človek sa míňa toho dobrého, toho najdôležitejšieho. Ale Ježiš nás nanovo volá k sebe, k zmiereniu a k životu s ním, na čo máme sil vďaka Duchu Svätému.

III.9. Pochod – Duchovne po stopách hrdinov (zahraničie) – Francúzsko

Ústredie EPS v spolupráci s jednotlivými úradmi duchovnej služby a Vojenskou podpornou nadáciou zorganizovalo v dňoch 7. až 13. mája 2024 prvú púť do zahraničia s obdobným názvom „*Duchovne po stopách hrdinov*“ s doplnením *Milan Rastislav Štefánik*. Púť bola zorganizovaná pri 105. výročí jeho úmrtia s cieľom pripomenúť si životný odkaz tohto najväčšieho Slováka.

Priebeh púte mal svoj presne stanovený program. Účastníci sa zišli v kaplnke Ekumenickej pastoračnej služby, kde samotnú cestu zahájili najprv slovom Božím a požehnaním, ktoré im udelil generálne duchovný OS a OZ SR plk. Sabo a následne organizačnými pokynmi k spresneniu púte. Úvodné zamyslenie postavil na slovách „*Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čo jej dodá slanosť? Už nie je na nič súca, len ju vyhodíť von, aby ľudia po nej šliapali.*“ z Matúšovho evanjelia 5,13. Poslucháčov zaujal príbehom o zrnkách soli v soľničke, ktoré mali byť použité na dochutenie polievky. Zrnká medzi sebou vedú rozhovor o svojom význame, dôležitosti, prípadne poukazujú na výhrady, obavy a pochybnosti ich použitia. Aj veriaci človek si kladie otázky a máva svoje vlastné, originálne výhrady prečo nebyť soľou a tými, ktorí budú vo svete ukazovať na Ježiša. Evanjelista Matúš nás však vyzýva a povzbudzuje, aby sme sa toho nebáli, a šli, zvestovali a poukazovali na Krista, aj keď máme pocit nedostatočnosti či strachu.

Povzbudení a správne naladení pútnici vyrazili na svoju cestu s cieľom mesto Paríž. Prvý deň po príchode mali možnosť spoznávať jeho krásy a navštíviť niektoré z jeho hlavných dominánt. Podvečer, 8. mája, sa stretli v kostole sv. Magdalény, kde sa pod záštitou veľvyslanca SR vo Francúzsku Jána Šotha a v spolupráci aj so Slovenskou katolíckou misiou pod vedením rektora mons. Imricha Tótha konal benefičný koncert „*Očami srdca*“, aj pri príležitosti výročia ukončenia II. svetovej vojny a 105. výročí smrti generála Milana Rastislava Štefánika. Programom koncertu pozvaných hostí ale aj účastníkov púte sprevádzal dekan, riaditeľ kancelárie Ústredia EPS mjr. Vargaeštok. Medzi hosťami zo Slovenska, ktorí podporili viaceré body programu tejto púte, boli aj

štátny tajomník MO SR Martin Vojtašovič a zástupca náčelníka Generálneho štábu OS SR generálporučík Ľubomír Svoboda. Prítomný bol aj veľvyslanec SR vo Francúzsku Ján Šoth, vojenský pridelenec vo Francúzsku plk. Ján Žarnovický a ďalší pozvaní hostia. Po úvodnom príhovore veľvyslanca SR sa o hudobnú časť koncertu postarala Vojenská hudba Banská Bystrica pod vedením dirigenta kpt. Mareka Flimela. V ich podaní zazneli tri skladby od Adama Hudeca, Antonína Dvořáka a Annia Morriconeho. Následne svojim talentom a hrou na organe prítomných uchvátila profesorka hry na organe Zuzana Ferjenčíková. Predviedla skladby od Händla, Mozarta, Francka či vlastné improvizácie. Duchovným slovom povzbudil generálny duchovný OS a OZ SR počas spoločnej francúzsko-slovenskej omši. Vo svojom pozdrave a príhovore hovoril o preťaženiach okolnosťami života. Boh však nedopustí aby nás premohli. V ňom môžeme zažiť úľavu, odpočinok, uzdravenie našich rán. Vyzval k modlitbám za našich predkov ale aj súčasníkov, ktorí sa podieľajú v boji za našu slobodu. V rámci koncertu prebehla dobrovoľná zbierka pre Asociáciu československých dobrovoľníkov vo Francúzsku, ktorá sa stará o pietne miesta československých legionárov na jedinom československom cintoríne vo Francúzsku. Výťažok z nej bol odovzdaný predsedovi Asociácie Pavlovi Lešákovi.

Ďalšia zastávka v rámci púte bolo observatórium na predmestí Paríža, v časti Meudon, kde generál Štefánik od roku 1905 pôsobil ako vedec. V záhrade observatória sa nachádza jeho bronzová socha, na ktorej má gen. Štefánik uniformu francúzskeho generála. Na tomto mieste si 9. mája 2025 aktom kladenia vencov a minútou ticha uctili pamiatku generála Štefánika aj v prítomnosti vzácných hostí: veľvyslanca SR Jána Šotha, veľvyslanca ČR Michala Fleischmainna, štátneho tajomníka MO SR, zástupcu náčelníka generálneho štábu OS SR, či predsedu skupiny francúzsko-slovenského priateľstva vo francúzskom parlamente Michaela Guinoita, vicestarostky Meudonu Sylvie Vucic a riaditeľa odboru pre strednú Európu francúzskeho ministerstva zahraničných vecí Martiala Adama. V parku mieru za radnicou v mestskej časti Meudon nasledovalo slávnostné odhalenie Štefánikovej lavičky cti, ktorá je dielom Vojenskej podpornej nadácie a je symbolicky vytvorená v tvare časti skeletu lietadla CAPRONI CA.33, v ktorom absolvoval svoj posledný let do vlasti generál Milan Rastislav Štefánik. „*Konám svoju povinnosť na fronte, aby som robil česť česko-slovenskému národu a dokázal úprimnú lásku k Francúzsku,*“ citoval M. R. Štefánika správca Vojenskej podpornej nadácie Milan Gajdoš. Štefánik má obrovské zásluhy vo vede, diplomacii, politike či vojenstve. Táto lavička a ďalšie totožné osádzané doma na Slovensku, ale aj v zahraničí, vyjadrujú úlohu slovenských vojakov v bojoch za samostatné Československo a majú za cieľ pripomínať aj zásluhy slovenských vojakov v operáciách medzinárodného krízového manažmentu. Odhalenie lavičky bolo spojené s požehnaním Božím slovom a modlitbou. Zaznela aj ľudová pieseň v podaní dcér mjr. Lišaníkovej a skladba v doprovode trubkárov, dvoch členov Vojenskej hudby Banská Bystrica.

Po Paríži zamierili účastníci viac na sever Francúzska do mesta Arras, kde večer, v deň sviatku Vstúpenia Krista Pána do nebies mali krátka pobožnosť, ktorú viedol plk. Milan Petrula. V kázni slova Božieho povedal, že: „*Dnešný sviatok Vstúpenia Krista Pána na nebo, keď sa Ježiš Kristus posadil po pravici Božej, je dňom Kristovej intronizácie, dňom, keď Kristus s plnou mocou nastúpil na trón, z ktorého sa riadi svet... Dnešný sviatok nám pripomína, že v každom našom slove, čine, postoji, správaní by malo byť cítiť presvedčenie, istotu, že Ježiš Kristus je dnes Pánom nad svetom. Je aj naším Pánom a šťastný je ten, kto sa tomuto Pánovi a Spasiteľovi dá viesť v celom svojom živote.*“

Mesto Arras nebolo zvolené náhodne, v jeho blízkosti sa totiž nachádza jediný československý cintorín vo Francúzsku – La Targette. Na mieste, kde sú pochovaní československí príslušníci tzv. Roty Nazdar, legionári a ďalší československí vojaci, ktorí padli či už v I. svetovej vojne, alebo v roku 1940 v boji o Francúzsko či pri obliehaní Dunkerque, sa 10. mája konala pietna spomienka

a akt kladenia vencov, opäť aj za prítomnosti vzácných hostí – veľvyslanca SR a ČR vo Francúzsku, štátneho tajomníka MO SR, zástupcu náčelníka generálneho štábu OS SR, či zástupcov miestnej samosprávy, ako aj príslušníkov Asociácie československých dobrovoľníkov vo Francúzsku.

Slávnostný program púte zakončili v neďalekej obci Neuville-Saint-Vaast rovnako aktom kladenia vencov. Nasledovala krátka recepcia, kde pamätnou medailou Ústredia EPS v OS SR a OZ SR ocenil plk. Sabo, generálny duchovný OS a OZ SR, plk. Jána Žarnovického, vojenského pridelenca vo Francúzsku a Pavla Lešák, prezidenta Asociácie československých dobrovoľníkov vo Francúzsku.

Voľný program púte smeroval do historického mesta Dunkerque, kde sa nachádza múzeum operácie Dynamo, ktorá sa udiala počas 2. svetovej vojny. Jej výsledkom bola úspešná evakuácia britského expedičného zboru a časti Spojencov z dunkerqueského obkľúčenia v počte skoro 400.000 ľudí. Posledným miestom púte bolo horské mesto Chamonix. Aj ono je späté s osobou Milana Rastislava Štefánika. Ten v roku 1905 vystúpil na Mont Blanc, aby tam vykonal astronomický výskum, a zároveň pôsobil v miestnom Observatóriu, kde na priečelí budovy je osadená pamätná tabuľa s jeho menom. Aj účastníci púte mali možnosť vyvieť sa lanovkou do stanice Aiguille du Midi pod vrcholom Mont Blanc, kde mohli obdivovať a kochať sa krásou Stvoriteľského diela.

Púť ukončili v reformovanom kostole v meste Chamonix, kde záverečnou krátkou bohoslužbou poslúžil mjr. Dávid Vargaeštok. Čítal text z knihy Genezis 12,1-9 a vo svojej zvesti sa zamýšľal nad tým, čoho sme sa ako kresťania ochotní vzdať pre Božie povolanie, ktoré má pripravené a ktorým chce konať svoje plány na Zemi. V chráme nás privítala aj miestna zborová farárka. S modlitbou a požehnaním sa vydali na posledný úsek púte, spiatočnú cestu domov.

IV. Chronologický prehľad aktivít Ústredia EPS v OS SR a OZ SR

Začiatok roka 2024 odoslalo Slovensko na základe **humanitárnej výzvy materiálnu pomoc pre obyvateľov Gazy** v podobe trvanlivých potravín, dojčenského mlieka a detských výživ, diek a spacích vakov, hygienických balíčkov, liekov a zdravotníckeho materiálu. Cieľom tejto pomoci bolo zmierniť následky humanitárnej krízy v pásme Gazy. Celková hodnota humanitárnej pomoci predstavovala 11 816 ton čo je 66 698 €. Darovaný materiál pochádza od rôznych inštitúcií, prispelo aj Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v Ozbroyených silách a ozbrojených zborov SR.

Pretrvávajúci konflikt na **Ukrajine** a chladné zimné obdobie podnietili Slovensko k **humanitárnej reakcii na potreby Ukrajiny počas zimného obdobia**. Na základe žiadosti Ukrajiny o poskytnutie humanitárnej pomoci ako aj výzvy Európskej komisie, aby členské štáty nepoľavovali v preukázaní solidarity s civilným obyvateľstvom zasiahnutým vojnovým konfliktom, Slovenská republika poskytla Ukrajine humanitárnu pomoc v celkovej hodnote 203 492,06 € o hmotnosti 21 ton. Humanitárna pomoc zahŕňala elektrocentrály, ohrievače, oblečenie a lekárničky zo zásob Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR, ako aj potraviny, balenú vodu a oblečenie zo zásob Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Prijímateľmi pomoci boli Ministerstvo zdravotníctva Ukrajiny, Kyjev; Ministerstvo vnútra Ukrajiny, Lvov; Regionálny podnik Donetskteplokomunenerho, Doneck; Mestská rada mesta Pokrovsk v Doneckom regióne.

12. januára 2024 – sa v aule **Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika** konalo slávnostné **pasovanie absolventov kurz DKAŠ do prvej dôstojníckej hodnosti**. Cieľom Ústredia EPS je aj osloviť, prijímať a zaplňať prázdne miesta duchovných v OS SR a OZ SR. O uvoľnené miesta v OS SR prejavili záujem dve kandidátky z Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku. Medzi pasovanými tak boli dve úspešné absolventky kurzu, a to konkrétne aj prvá evanjelická fárarka v Ozbroyených silách SR por. Katarína Zaťková a por. Lucia Martonová. Po úspešnom zvládnutí celého procesu priprav nastúpili do týchto funkcií – por. Katarína Zaťková je dekanou Veliteľstva vzdušných síl SR vo Zvolene, por. Lucia Martonová je na pozícii vedúci starší dôstojník – špecialista/diakon Ústredia EPS. Na slávnostnom pasovaní bol prítomný aj generálny duchovný.

16. januára 2024 – bol v rámci **novoročných stretnutí a požehnaní** na pôde Ministerstva vnútra SR v sprievode generálneho duchovného a riaditeľa Úradu ekumenickej pastoračnej služby MV SR prijatý aj predseda Ekumenickej rady cirkví v SR Ivan Elko. Najprv ich prijala **I. štátna tajomníčka MV SR Lucia Kurilovská**, pod ktorú spadá pôsobenie duchovnej služby v rámci tohto ministerstva. Druhé stretnutie sa uskutočnilo v kancelárii ministra vnútra, za prítomnosti samotného ministra Matúša Šutaja Eštoka ako aj **II. štátneho tajomníka Patrika Krauspeho**. Počas stretnutia im predstavitelia ekumenickej pastoračnej služby predstavili pôsobenie služby a deklarovali svoj zámer napomáhať pri riešení osobných a profesijných situácií, ako aj realizovať aktivity, v ktorých budú prinášať dobré slovo, povzbudzovať v konaní zodpovednej služby, viesť ľudí k spolupatričnosti a hľadať cesty pre obohatenie vnútorného prežívania človeka s cieľom byť mu nablízku v ťažkostiach ale aj radoostiach života. Obe stretnutia zakončili modlitbou.

17. januára 2024 – **prijal poverený rektor Akadémie Policajného zboru v Bratislave Stanislav Šišulák** generálneho duchovného OS a OZ SR plk. Saba ako aj zástupcov duchovnej služby MV SR, riaditeľa Úradu plk. Milana Petruľa a duchovného pôsobiaceho na APZ kpt. Milana Bartka. Rektorovi vyjadrili vďaku za doterajšiu podporu duchovnej služby a načrtli možné témy aktivít v oblasti

morálneho, etického a duchovného rozvoja študentov a zamestnancov Akadémie. Načrtli aj víziu prepojenia a spolupráce akadémií Ozbrojených síl a Policajného zboru.

19. januára 2024 – uplynulo už **18. rokov od tragédie**, ktorá zasiahla celé Ozbrojené sily SR ale aj celé Slovensko, kde na vrchu Borsó **padlo lietadlo s našimi vojakmi**. Za prítomnosti náčelníka generálneho štábu Slovenskej i Maďarskej republiky vzdali prítomní úctu padlým pri **pamätníku v obci Hejce**. Hore na **vrchu Borsó** sa konala spomienka, kde štábná kaplánka 2. mechanizovanej brigády v Prešove kpt. Vlasta Kovaľová mala modlitbu. V čase 19.28 zaznel tón večierky a v jej tónoch spomínali na tých, ktorí od nás odišli aby nás predišli do večnosti.

Spomínali a nezabúdajú ani kolegovia a pracovníci Veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene. Pri rovnakej udalosti sa **18. januára 2024** slávila na veliteľstve Vzdušných síl (VVzS) sv. omša, v závere ktorej sa prihovorila prítomným aj dekanka VVzS por. Katarína Zaťková. Plač a slzy sú súčasťou života, plakal aj Boží Syn. Pri spomienke na obete treba ďakovať za ich život, ich prácu a vieru. Máme si však v srdci niešť pokoj, že Boh je i bude tu vždy s nami. On potešuje. A slová nádeje v čase beznádeje a potechy zneli aj na pietnom akte na 46. krídle v Kuchyni pri rovnakej spomienke, aj za prítomnosti dekanky por. Zaťkovej.

22. a 23. januára 2024 – sa v priestoroch kaplnky Ekumenickej pastoračnej služby konalo **odborné zhromaždenie duchovných Ústredia EPS**. Toto stretnutie v úvode roka je spájané s **Týždňom modlitieb za jednotu kresťanov** a so spoločnými **ekumenickými bohoslužbami** duchovných Ústredia EPS a duchovnými Ordinariátu OS a OZ SR. Spoločná bohoslužba sa konala v kaplnke EPS 22. januára 2024. Po nej nasledovalo odborné zhromaždenie, na ktorom sa vyhodnocovali správy duchovných o činnosti za predchádzajúci rok, spresňoval sa plán činností na rok 2024, v diskusii sa riešila otázka lepšej propagácie a viditeľnosti Ústredia EPS a jej duchovných. Konali sa aj rezortné porady s riaditeľmi jednotlivých Úradov EPS.

5. február 2024 – sa uskutočnila prvá z plánovaných **vizitácií generálneho duchovného OS a OZ** aj za účasti **predsedu ERC** – Ivana El'ka a riaditeľa Úradu EPS MV SR plk. Petrulu. Vizitáciu vykonali v **trnavskom kraji u policajnej duchovnej mjr. Štofánovej**. Z miest jej pôsobenia v Trnave mali prijatie u krajského riaditeľa Hasičského a záchranného zboru plk. Zoltána Takácsa, u krajského riaditeľa Policajného zboru plk. Jána Pažického a u riaditeľa Krajského operačného strediska plk. Ľubomíra Vričana. Po presune do miesta priameho výkonu OR PZ Senica sa stretli s pplk. Petrom Válekom, zástupcom riaditeľa Odboru poriadkovej polície OR PZ ako aj s Mgr. Zuzanou Škápikovou, vedúcou jednotky podpory pre okresy Senica a Skalica.

6. februára 2024 – sa konala **inštalácia duchovného Ústredia EPS mjr. Ľubomíra Kordoša** na funkciu **dekan Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika** v priestoroch vojenskej kaplnky na Akadémii v Liptovskom Mikuláši. Slávnostného aktu inštalácie sa zúčastnilo vedenie akadémie, rektor Akadémie plk. gšt. Ing. Aurel Sabó, PhD., zástupcovia štátnej a verejnej správy, zástupca primátora mesta Liptovský Mikuláš Ing. Rudolf Urbanovič, generálny biskup ECAV na Slovensku a zároveň predseda Ekumenickej rady cirkví v SR Ivan El'ko, duchovní EPS a iní vzácní pozvaní hostia. Inštalačný akt vykonal predseda ERC a generálny biskup ECAV Ivan El'ko na základe biblických slov z 1. listu Korint'anom 9. kapitoly: „*Lebo hoci aj slobodný od všetkých, dal som sa do služby všetkým, aby som čím viacerých získal.*“ V príhovore vyzdvihol, že poslaním duchovného, brata Kordoš, prinášať evanjelium o Božej láske sa nemení, mení sa len prostredie, miesto jeho pôsobenia. Vyprosoval pre neho nádej, nech na tomto novom mieste jeho služba prináša ovocie, nech je vojakom vojak, nech na ich otázky, zranenia, nádeje má odpoveď, ktoré prináša evanjelium.

V programe inštalácie prebehol samotný akt inštalácie duchovného, zazneli príhovory, v ktorých napríklad rektor Akadémie poznamenal, že: „*Duchovná služba na AOS patrí medzi základné piliere vzdelávania a výchovy študentov. Zároveň je to služba pomoci, poradenstva.*“. Posledný z príhovorov patril generálnemu duchovnému OS a OZ SR, plk. Sabovi, ktorý pôsobil na tomto mieste ako dekan. Spomínal na krásne prežité roky dobrej spolupráce na AOS a také roky prial aj novému dekanovi. Zároveň mu odovzdal menovací dekrét pre túto službu a dar – repliku obrazu od prof. Krivošovej (obraz dejateľov viery).

19. februára 2024 – študenti Akadémie Policajného zboru navštívili Centrum histórie ECAV – Múzeum Lutherovej reformácie, ktorý zorganizoval a pripravil duchovný Úradu EPS MV SR na Akadémii PZ Milan Bartko. Ide o priestorovo malé múzeum, ale históriou a výstavnými exponátmi bohaté múzeum, ktoré sa venuje Lutherovej reformácii na Slovensku a mapuje historický priebeh reformačných myšlienok od 16. storočia na území dnešného Slovenska. V múzeu ich privítal a sprievod im robil vedúci múzea Mgr. Martin "Miti" Kováč.

9. marec 2024 – policajný duchovný Úradu EPS MV SR na Akadémii Policajného zboru v Bratislave kpt. Bartko zorganizoval **turistický výstup na Skalnatú a Čertov kopec**. Výstup začal krátkym pôstnym zamyslením a modlitbou pred putovaním. Počas dňa bol čas na rozhovory, kedy sa mohli účastníci výstupu vzájomne bližšie spoznať. Po krásne strávenom dni na záver plánovali ďalšie aktivity a výlety.

27. marca až 2. apríla 2024 – vykonali viacerí duchovní z ozbrojených síl **pastoračnú návštevu s bohoslužobnou činnosťou na Cypre, v Lotyšsku a v Bosne a Hercegovine**. Veľkonočnú radostnú zvesť o Vzkriesení priniesli a potešili ňou profesionálnych vojakov slúžiacich v operácii UNFICYP na Cypre, kam bola vyslaná dekanka VVzS por. Katarína Zaťková; štábny kaplán 1.mb. mjr. Peter Dragijský povzbudil nasadených vojakov v misii EUFOR ALTHEA v Bosne; dekan Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika mjr. Ľubomír Kordoš vycestoval k slovenskému kontingentu do Ādaži v Lotyšsku, ktorý tam pôsobí v rámci predsunutej bojovej skupiny NATO.

15. a 16. apríla 2024 – mali metodické zamestnanie, svoje **odborné zhromaždenie väzenskí pastori** v priestoroch LRS Kováčová. Prvý deň ich stretnutia viedol riaditeľ Úradu EPS GR ZVJS pplk. Ján Šefčík. Venovali sa biblickému vyučovaniu, praktickým duchovným cvičeniam, ale aj vymieňaním a zdieľaním skúseností a svedectiev zo služby vo väzniciach. Druhý deň stretnutia viedol generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo. Ten oboznámil zúčastnených s plánom činnosti Ústredia EPS na rok 2024. Spoločne sa v rozhovoroch zamýšľali nad možnosťami ako obohatiť a zefektívniť ich službu vo väzenskom prostredí.

17. apríla 2024 – bol v Liptovskom Mikuláši generálny duchovný OS a OZ SR plk. Sabo prítomný na **udeľovaní Pamätných medailí** podpredsedu vlády Slovenskej republiky a ministra obrany SR desiatim bývalým príslušníkom pomocných technických práporov – vojenských táborov nútených prác, z toho šiestim In memoriam. Medzi ocenenými boli dvaja katolícki a dvaja evanjelickí farári. Podujatie zorganizovala Konfederácia politických väzňov Slovenska, na čele s predsedom Petrom Sandtnerom. Medaily odovzdával generálny riaditeľ Sekcie ľudských zdrojov ministerstva obrany JUDr. Martin Rímeš. Okrem iných mal možnosť prihovoriť sa prítomným aj generálny duchovný.

18. apríla 2024 – nás potešila **organizácia The Gideons International**, konkrétne jej 5 pracovníci, ktorí distribuujú Nové zmluvy po Slovensku. V Kaplnke ekumenickej pastoračnej služby odovzdali 4000 výtlačkov Nových zmlúv so Žalmami a Prísloviami pre duchovnú službu, ktorú vykonáva nie len Ústredie EPS v OS SR a OZ SR ale aj Ordinariát OS a OZ SR (v pomere 1000ks Ústredie – 3000

ks Ordinariát). Biblia – Božie slovo a modlitba spája všetkých kresťanov bez rozdielu príslušnosti k cirkvám a náboženským spoločnostiam.

30. apríla 2024 – sa konala v kaplnke Veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene ďalšia **slávnosť inštalácie duchovnej Ústredia EPS, por. Kataríny Zafkovej** na funkciu **dekanky Veliteľstva vzdušných síl OS SR**. Slávnosti sa zúčastnil generálny duchovný OS a OZ SR plk. Sabo, riaditelia Úradov EPS a duchovní Ústredia EPS, ako aj kolegovia z Ordinariátu OS a OZ SR, ktorí pôsobia v miestach pôsobenia dekanky vzdušných síl. Akt inštalácie vykonal predseda ERC a biskup ECAV Ivan Elko, ktorý svoj príhovor začal slovami, že pozná cestu, po ktorej kráčala por. Zafková doteraz. No dňom vstupu od OS SR nastúpila na novú cestu. Je len na nej, ako bude táto cesta vyzerat', zmysel však zostáva rovnaký, stretať ľudí, kázať, vyučovať, napomínať a povzbudzovať v duchu evanjelia. Generálny duchovný plk. Sabo sa k inštalovanej prihovorel slovami zo 42. žalmu, ktoré vyzývajú k neustálej túžbe po Hospodinu. Zároveň jej zaprial, nech je dobrým pastierom „pre vzdušákov“, pokorným vodcom po vzore Pána Ježiša. Na záver sa nová dekanka Veliteľstva vzdušných síl všetkým tým, čo stáli pri nej a podporovali ju a naďalej podporujú, poďakovala. Z Božej milosti, ktorá pri nej nebola márna, sa jej úspešne podarilo stať príslušníčkou OS SR, prvou ženou duchovnou Ústredia EPS z radov duchovných Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku.

3. a 4. mája 2024 – sme si pripomínali už **105. výročie úmrtia Milana Rastislava Štefánika**. Spomienkové slávnosti prebiehali v dvoch dňoch v Košariskách, v Brezovej pod Bradlom a na Mohyle. 3. mája sa konali spomienkové služby Božie v evanjelickom kostole v Košariskách, na ktorých kázal riaditeľ Úradu EPS MV SR Milan Petrula. Na službách Božích bol prítomný náčelník generálneho štábu OS SR Daniel Zmeko, ktorý pozdravil prítomných. Po ňom mal krátky pozdrav aj generálny duchovný plk. Sabo. Z kostola ich kroky smerovali do rodného domu Štefánika, kde sa prítomní poklonili soche Štefánika. Na Mohyle sa konal ďalší program, kde sa opäť zhromaždeným prihovárať plk. Sabo. Slávnostným kazateľom na spomienkových službách Božích, ktoré sa konali 4. mája v evanjelickom kostole v Brezovej pod Bradlom, bol generálny biskup ECAV Ivan Elko. Celonárodné spomienkové slávnosti na generála Štefánika v deň jeho tragickej smrti začali popoludní na Mohyle aj za účasti zástupcov Slovenskej republiky, Českej republiky, Francúzska, Talianska, zástupcov miestnej štátnej správy a samosprávy, zástupcov Ozbroyených síl SR a ďalších. S príhovormi vystúpili: prezident SR, predseda vlády SR, veľvyslanci Česka, Francúzska a Talianska, ale aj generálny biskup ECAV na Slovensku Ivan Elko.

7. – 13. mája 2024 – duchovní Ústredia EPS spolu s príslušníkmi z Ozbroyených síl a ozbrojených zborov SR **putovali po stopách M. R. Štefánika**. Púť s názvom „**Duchovne po stopách hrdinov – Milan Rastislav Štefánik**“ bola organizovaná pri príležitosti 105. výročia jeho tragickej smrti. V rámci púte navštívili najprv mesto Paríž, kde v mestskej časti Meudon, konkrétne v jej observatóriu Štefánik pôsobil. Pri jeho soche sa konal pietny akt kladenia vencov a v záhrade mieru za radnicou tejto časti sa osádzala lavička cti Milana Rastislava Štefánika. Súčasťou púte bol benefičný koncert. Na koncerte hrala Vojenská hudba ozbrojených síl a profesorka hry na organ Zuzana Ferjenčíková. Výťažok z koncertu bol odovzdaný Pavlovi Lešákovi, predsedovi Asociácie československých dobrovoľníkov vo Francúzsku, ktorá sa stará o hroby a pietne miesta československých bojovníkov. Jediný československý cintorín vo Francúzsku La Targette sa nachádza pri mestečku Neuville-Saint-Vaast, kde prebehli pietne akty kladenia vencov. Poslednou zastávkou bolo mesto Chamonix, odkiaľ v roku 1905 vystúpil generál Štefánik na Mont Blanc aby vykonal svoj astronomický výskum. V miestnom observatóriu aj pôsobil o čom svedčí pamätná tabuľa na priečelí budovy Observatória.

11. mája 2024 – sa konala **slávnostná vojenská prisaha** nových príslušníkov Ozbrojených síl SR, vojakov a vojačiek, na Bradle a bola spojená so spomienkou na generála M. R. Štefánika. Prisaha predchádzala **ekumenická bohoslužba** v evanjelickom kostole, ktorej sa zúčastnili: náčelník Generálneho štábu OS SR, generalita a velenie OS SR, duchovní Ordinariátu OS a OZ SR, duchovní z Brezovej pod Bradlom, štábna kaplanka kpt. Vlasta Kovaľová, riaditeľ Úradu EPS OS SR mjr. Simon Czap, ako aj kpt. Ondrej Rišiaň, dekan Pozemných síl OS SR, ktorý sa v rámci slávnostnej ekumenickej bohoslužby prítomným prihovoral. Vo svojom príhovore vyzdvihol osobnosť Milana Rastislava Štefánika. V závere zaznel pozdrav náčelníka Generálneho štábu OS SR Daniela Zmeka. Po bohoslužbe nasledoval peší sprievod na Bradlo a samotný akt vojenskej prisahy.

13. – 29. mája 2024 – prebehol v poradí už **9. ročník** cvičenia „*Slovenský štít*“. Medzinárodného vojenského cvičenia sa zúčastnili spojenci z Gruzínska, Maďarska, Poľska, Španielska a Národnej Gardy štátu Indiana v počte viac ako 800 vojakov. Za Ekumenickú pastoračnú službu v OS SR zabezpečoval toto cvičenie štábny kaplán 1.mechanizovanej brigády mjr. Peter Dragijský.

14. mája 2024 – sa v priestoroch múzea SNP v Banskej Bystrici konal **slávnostný nástup pri príležitosti 30. výročia spolupráce OS SR a národnej gardy zo štátu Indiana**. Nástupu sa zúčastnil aj generálny duchovný plk. Sabo.

22. – 24. mája 2024 – Ústredie EPS zorganizovalo už **6. ročník pochodu „Duchovne po stopách hrdinov“**. Prechádzalo sa lokalitami v okolí Púchova a Považskej Bystrice kde pod vedením duchovných ekumenickej pastoračnej služby mali účastníci pochodu možnosť zhodnotiť, alebo aj prekonať svoje sily, no najmä zastaviť sa, premýšľať ale aj diskutovať nad okolnosťami a odkazom prvej a druhej svetovej vojny. Tiež boli inšpirovaní aj k rozjímaniu nad kresťanským poslanstvom. Pochod začal prvý deň ráno v obci Lysá pod Makytou pri pamätníku I. sv. vojny aj za prítomnosti starostu obce, miestneho kňaza a žiakov miestnej základnej školy. Odtiaľ sa spoločne presunuli na vrch Sibír, kde sa odhaľovala lavička cti M.R. Štefánika. Z vrchu Sibír sa pokračovalo smerom vrch Kohútka a trasa ďalej viedla do obce Mladoňov, kde sa nachádza pomník venovaný umučeným občanom a vypálenej dedinke s rovnomenným miestnym názvom. Záver dňa ukončili krátkymi bohoslužbami v Evanjelickom kostole a. v. v Lazoch pod Makytou. Druhý deň pochodu viedla trasa cez lokality Lazy pod Makytou – Horná Mariková – rozhľadňa Orgoňová Kýčera a cez vrch Chrcholinec až do mesta Považská Bystrica. Počas dňa sa konali krátke duchovné zastavenia, pri pamätníku SNP v meste Považská Bystrica prebehol akt kladenia vencov aj za prítomnosti primátora mesta doc. PhDr. PaedDr. Karola Janasa, PhD. Pri pamätníku sa nachádza aj pamätná tabuľa pomocných technických praporov (PTP). Za prítomnosti predsedu konfederácie politických väzňov Slovenska Petra Sandtnera si účastníci pripomenuli aj toto obdobie dejín Slovenska spojené s prenasledovaním a umiestňovaním politicky nepohodlných ľudí do týchto praporov. Rovnako deň ukončili krátkou bohoslužbou v miestnom evanjelickom a. v. kostole. Záverečná časť trasy pochodu viedla z Považskej Bystrice cez Považskú Teplú, Manínsku Tiesňavu do obce Vrchteplá k pamätníku SNP. Za prítomnosti starostu obce a miestneho pamätníka na udalosti SNP, prebehol krátky pietny akt kladenia vencov. Záverečnými službami Božími, ktoré viedol generálny duchovný OS a OZ SR plk. Sabo, bolo ukončené trojdňové putovanie.

27. mája 2024 – vykonal generálny duchovný OS a OZ SR **vizitačnú návštevu v Ústave na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Leopoldov**. Zároveň bol účastný na besede s Janom Eriksenom z Nórska, ktorú spolu s kompetentnými spolupracovníkmi ústavu Leopoldov organizačne pripravil riaditeľ Úradu EPS GR ZVJS pplk. Mgr. Ján Šefčík. Po besede ich prijal poverený riaditeľ ústavu v Leopoldove pplk. Mgr. Ján Ondrejička spolu so zástupkyňou riaditeľa pplk. Mgr. Vierou

Ballayovou. Vo vzájomnej otvorenej komunikácii ocenil generálny duchovný dlhodobú spoluprácu a vedeniu ústavu Leopoldov poďakoval za vytváranie dobrých podmienok pre duchovnú službu Ústredia EPS. Priateľské stretnutie bolo ukončené modlitbou.

3. júna 2024 – navštívil priestory Ústredia EPS **II. štátny tajomník Ministerstva obrany Slovenskej republiky** JUDr. Martin Vojtašovič, LL. M. a Ing. Marián Líškay, riaditeľ kancelárie štátneho tajomníka. Na úvod ich privítal generálny duchovný a riaditeľ správy Ústredia EPS. Stretnutie sa uskutočnilo po úspešnej aktivite vo Francúzsku „*Duchovne po stopách hrdinov*“, na ktorej bol štátny tajomník prítomný a kde sa začali produktívne rozhovory o možnostiach vzájomnej spolupráce. Na stretnutí sa hovorilo aj o najdôležitejších plánoch a podujatiach Ústredia EPS, ktoré by v budúcnosti radi konali aj s podporou Ministerstva obrany SR. Okrem priestorov Ústredia si prezreli aj kaplnku Ekumenickej pastoračnej služby.

10. – 14. júna 2024 – Úrad EPS OS SR zorganizoval **konferenciu pre vojenských duchovných Slovenska a Ukrajiny**. Hlavnou témou konferencie bolo predstaviť duchovnú službu jednotlivých krajín a vymeniť si skúsenosti v rámci práce duchovných pôsobiacich v oboch ozbrojených silách. Stretnutie začal privítaním riaditeľ Úradu EPS OS SR mjr. Czap. V programe stretnutia bola aj výmena a zdieľanie informácií medzi vojenskými duchovnými službami s cieľom napomôcť ukrajinským kolegom pri budovaní krejúcej sa duchovnej služby Ozbrojených síl Ukrajiny i spracovávaní právnych rámcov pre jej čo najefektívnejšie pôsobenie. Počas spoločne strávených dní navštívili prešovského arcibiskupa a metropolitu Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku Jonáša J. Maxima a kňazský seminár, zavítali na akademickú pôdu Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši, vojenský cintorín Háj-Nicovô v Liptovskom Mikuláši, prijal ich aj spišský biskup František Trstenský a prezreli si Spišskú kapitolu a katedrálu. Absolvovali prehliadku 22. mpr. v Michalovciach.

12. júna 2024 – vykonal generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo **pastoračnú návštevu na ženijnom pluku v Seredi**. Absolvoval pracovné rokovanie s veliteľom pluku, predstavil pôsobenie duchovnej služby a svoj zámer ohľadom pôsobenia duchovných Ústredia EPS v podmienkach OS SR v Seredi. Stretol sa aj s profesionálnymi vojakmi pôsobiacimi na pluku, vykonal krátku pobožnosť pre záujemcov. Generálneho duchovného sprevádzal štábný kaplán 1.mechanizovnej brigády, mjr. Peter Dragijský, ktorý pôsobí aj na ženijnom pluku.

13. – 16. júna 2024 – sa uskutočnil **71. ročník medzinárodného stretnutia protestantských vojakov** vo francúzskom meste **Gagnières**. Toto stretnutie prebieha už od roku 1951, kedy sa konalo prvé stretnutie francúzskych a nemeckých protestantských vojakov, ktorí spoločne čítali Bibliu a modlili sa. Stretlo sa 280 účastníkov z 11 štátov Európy a Afriky. Zo Slovenska boli vyslaní 4 vojaci, ktorých duchovne viedol kpt. Ondrej Rišiaň, dekan Veliteľstva pozemných síl. Počas stretnutia prebehli krátke ranné bohoslužby, viedli sa rôzne semináre, vytvorený bol čas aj na osobné modlitby, meditáciu a sebareflexiu, ale aj čas na neformálne rozhovory či športové súťaže.

14. júna 2024 – **ekumenické Bohoslužby** v priestoroch **levickej Kalvárie** pripravila kresťanská policajná asociácia v spolupráci s príslušníkmi OS SR a OZ SR. Na príprave bohoslužieb sa podieľalo Ústredie EPS a Ordinariát v OS SR a OZ SR. Kázňou Božieho slova poslužil generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo. Vychádzal z biblického textu v 1. Korintským 16,14: „*Všetko nech sa medzi vami deje v láske!*“. Do bohoslužby boli zapojení laici, civilní duchovní, ale aj uniformovaní duchovní z Ústredia EPS a Ordinariátu.

18. - 19. júna 2024 – sa uskutočnilo **duchovné cvičenie pre väzenských pastorov**. Okrem pracovných záležitostí sa počas svojho stretnutia zúčastnili aj medzinárodnej konferencii, kde prednášali uznávaní rečníci z USA, Gary Wilkerson a Jim Cymbala.

27. júna 2024 – Veliteľstvo posádky Bratislava pod vedením jej veliteľa plk. Jiřího Vrchoveckého zorganizovalo pre deti príslušníkov a zamestnancov veliteľstva ale aj pre deti z detského domova „Centrum pre deti a rodiny Bratislava – Učiteľská“ **deň plný zaujímavého programu**. Na tomto dni sa podieľalo aj Ústredie EPS. V úvode okrem privítania veliteľa zaznelo aj duchovné slovo generálneho duchovného Ústredia EPS, ktorý v príhovore kládol dôraz na rodinu, ktorú máme. Najlepšia rodina je tá, ktorú nám ponúka Boh. Nasledoval program v podobe vystúpenia vojenskej hudby či čestnej stráže. Svoje miesto, stanovište, tam mala aj ekumenická pastoračná služba, ktorá pripravila rôzne hry, súťaže, ale aj omaľovánky pre deti s biblickým motívom. Riaditeľ správy Ústredia EPS Ing. Milan Gajdoš z Vojenskej podpornej nadácie podporil sumou 800 € projekt Centra pre deti a rodiny Bratislava – Učiteľská „zo západu na východ“, ktorý pomôže deťom z detského domova vlakom spoznávať východný kút Slovenska Zemplín.

28. júna 2024 – sa generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo a policajný duchovný kpt. Milan Bartko zúčastnili **promócie absolventov Akadémie Policajného zboru v Bratislave**, študentov bakalárskeho štúdia študijného programu Bezpečnostnoprávna ochrana osôb a majetku.

29. júna 2024 – sa konalo **spomienkové Stretnutie generácií** v obci Kalište, na ktorom sa zúčastnili predstavitelia ministerstva obrany a miestnej samosprávy. Ústredie EPS reprezentoval generálny duchovný plk. Viktor Sabo. Ekumenickú pobožnosť viedli spoločne generálny duchovný a duchovný Ordinariátu OS SR a OZ SR. Generálny duchovný sa prihovorel textom z 1. Korinťanom 16,14: „*Všetko nech sa medzi vami deje v láske.*“. Po skončení spomienky sa uskutočnilo aj osobné stretnutie s prítomným novým prezidentom SR Petrom Pellegrinim, na ktorom sa mu duchovní predstavili a popriali mu hojnosť Božieho požehnania a múdrosti pri vykonávaní úradu prezidenta SR.

1. júla 2024 – sme si pripomenuli **18. výročie vzniku Ústredia Ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR**. Pri tejto príležitosti vyjadril listom generálny duchovný vďaku Pánu Bohu za to, že má duchovná služba v prostredí OS SR a OZ SR vytvorené vhodné podmienky pre vykonávanie, zabezpečovanie a poskytovanie duchovnej služby a pastoračnej starostlivosti pre príslušníkov OS SR a OZ SR a ich rodinných príslušníkov, ale tiež vyjadril všetkým ministerstvám, cirkvám či duchovným vďaku za ich podporu, službu a obetavú prácu.

1. – 4. júla 2024 – pripravila dekanke Veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene por. Zaťková v spolupráci s 2. brigádou vzdušných síl **denný detský letný tábor** pre deti profesionálnych vojakov a zamestnancov oboch útvarov. Program tábora sa niesol v téme „*Hľadanie pokladov*“. Cieľom bolo hľadať poklady nie materiálnej podstaty, ale tým vzácnym a jedinečným pokladom sú pre nás naši rodičia, priatelia a Pán Ježiš.

4. júla 2024 – sa na Akadémii ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši uskutočnilo **vyradenie 62 absolventov Akadémie a ich menovanie do prvej dôstojníckej funkcie – poručík/poručíčka** a zároveň slávnostná promócia. Slávnostného aktu sa zúčastnil aj generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo, ktorý sa prítomným absolventom prihovorel slovami so Žalmu 62.

5. – 8. júla 2024 – sa konal v kasárňach 12. mechanizovaného práporu v Nitre **denný tábor** pre rodinných príslušníkov profesionálnych vojakov. Program tábora bol orientovaný na vojenský život,

športovo – kultúrne aktivity, duchovné hodnoty a vlasteneckú orientáciu. Tábor organizoval a zabezpečoval duchovný 1.mechanizovanej brigády mjr. Peter Dragijský.

8. – 12. júla 2024 – sa pod vedením duchovnej služby v Akadémii ozbrojených síl gen. M.R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši konal **denný biblický tábor**. Hlavnou témou tábora bola myšlienka Ježišových zázakov.

15. – 19. júla 2024 – dekanka Veliteľstva Vzdušných síl vo Zvolene v spolupráci s CV Lešť a miestnym kaplánom npor. Tomášom Kuníkom pripravila pre deti profesionálnych vojakov a zamestnancov CV Lešť **denný detský tábor**. Program tábora sa niesol v téme „*Ježiš je Boh, ktorému na nás záleží*“.

19. júl 2024 – je dňom, kedy sme si už po **144-krát pripomínali výročie narodenia generála Milana Rastislava Štefánika** v jeho rodnej obci Košariská. Program spomienky sa začal slávnostným aktom kladenia vencov. Okrem iných štátnych predstaviteľov, spolkov, samospráv, veniec za Evanjelickú cirkev augsburského vyznania na Slovensku spoločne s kňazmi ECAV položili aj generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo a policajná duchovná mjr. Júlia Štofanová. V príhovore na biblický text z listu Židom 11,1: „*Viera je zaiste podstatou toho, čoho sa nádejame, a dôvodom toho, čo nevidíme*“ generálny duchovný vyzdvihol generála Štefánika ako hrdinu a vzor človeka, ktorý myslí viac na dobro druhých ako na svoje vlastné. Tento najväčší Slovák mal vzor v najväčšom a jednorodenom Božom Synovi, ktorý obetoval všetko pre našu záchranu a spásu.

19. – 21. júla 2024 – sa vo Vranove nad Topľou konal **odborný seminár** (19.júl) o významnom rodákovi **Dr. Cyrilovi Daxnerovi** pri príležitosti 120. výročia jeho narodenia. Dr. Cyril Daxner bol národovec, advokát, organizátor SNP, hrdina Malej vojny, odbojár a prvý zborový dozorca evanjelického cirkevného zboru vo Vranove nad Topľou. Podujatia sa zúčastnil aj generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo, ktorý prítomným adresoval krátky pozdrav. Pri tej istej príležitosti sa konali **slávnostné služby Božie** v evanjelickom a.v. chráme Ducha Svätého (21.júl), na ktorých liturgiou a zvesťou slova Božieho poslúžila dekanka Veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene, por. Katarína Zaťková. V kázni slova Božieho rozprávala o výnimočnom starozmluvnom mužovi – Jozefovi, a aj Dr. Cyrila Daxnera označila za výnimočného človeka. Jeho život opísala biblickými slovami: „...*Hospodin bol s ním, a Hospodin korunoval úspechom všetko, čo robil.*“ Súčasťou služieb Božích bola aj divadelná dramatizácia – „*Rozsudok nad Dr. Cyrilom Daxnerom*“, ktorá sa venovala jeho životu a osudu.

22. júla 2024 – pristáli na letisku **Kuchyňa prvé dva stíhačky F-16**. Tejto významnej udalosti v živote OS SR sa zúčastnil aj prezident SR Peter Pellegrini, ktorý je aj hlavným veliteľom ozbrojených síl, podpredseda vlády Slovenskej republiky a minister obrany SR Robert Kaliňák a velenie OS SR na čele s generálom OS SR Danielom Zmekom. Za duchovnú službu tam bol riaditeľ úradu EPS OS SR pplk. Simon Czap.

23. júla 2024 – Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže navštívil generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo, aby sa stretol s **generálnym riaditeľom ZVJS** plk. Mgr. JUDr. Ing. Ľubomírom Klištincom. Generálny duchovný sa prvý krát stretol s novým generálnym riaditeľom ZVJS od jeho nástupu na riaditeľstvo a v spoločnom rozhovore ocenil dlhodobú spoluprácu s vedením Generálneho riaditeľstva a poďakoval za vytváranie dobrých podmienok pre duchovnú službu v ústavoch ZVJS.

4. – 10. augusta 2024 – bol pod Tatrami v Medzinárodnom evanjelickom mládežníckom centre ICHTHYS vo Veľkom Slavkove zorganizovaný **biblický tábor Úradu EPS MV SR** pre deti

zamestnancov Ministerstva vnútra. Témou biblického tábora bol Józuov život s ústrednou myšlienkou: „*Buď silný a odvážny, nestrachuj sa a nezúfaj! Lebo Hospodin, Tvoj Boh, bude s Tebou kamkoľvek pôjdeš.*“ (Józua 1, 9). Počas tábora sa účastníci učili dôverovať Bohu na príklade Józuovho života a skutkov, ktoré konal.

4. – 10. augusta 2024 – sa Ústredie Ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR podieľalo na organizácii **Vojenského kresťanského tábora na Chate Havranovo** v Belianskej doline. Hlavnou myšlienkou tábora sa niesli biblické slová zo Skutkov apoštolov 20,35b: „*Blahoslavenejšie je dávať, ako brať*“. Na tábore hovorili o témach ako rozdielne prijímanie, ktoré a aké je dobré a zlé prijímanie, za ktorým je často lakomstvo či nezdravá túžba po materiálnych veciach. Na toto nadviazala téma o štedrości a diakonii. Lepšie a zmysluplnejšie je sa zdieľať s požehnaním, ktoré od Boha prijímame, ako iba hromadiť pre seba samého. Nasledovali témy o ohováraní a klebetnosti, spravodlivosti a nespravodlivosti či o zle a vzbure. Na záver tábora im bolo zvestované kresťanské evanjelium o Ježišovej obeti. Myšlienka tábora dávať, obdarovať niekoho, kto našu pomoc potrebuje bola pretavená aj do reálnej podoby odovzdania finančnej pomoci dvom príslušníkom OS SR.

5. – 9. augusta 2024 – bol pre deti profesionálnych vojakov, ktorí slúžia na 1.mechanizovanej brigáde a prápore logistiky v Topoľčanoch, pripravený **letný tábor**. Pre všetkých 67 účastníkov tábora program zabezpečoval duchovný 1.mechanizovanej brigády mjr. Peter Dragijský.

Júl/august 2024 – až štyri turnusy **letných sústreďení** pre deti profesionálnych vojakov a zamestnancov zorganizovala mjr. Vlasta Koval'ová, nielen v priestoroch 20. práporu logistiky v Prešove ale aj na posádke Prešov. Deti túžia poznať prácu svojich rodičov. Počas letných dní prázdnin tak môžu priamo navštíviť miesta výkonu ich služby a počas sústreďení si vojaci pre deti pripravujú ukážky vojenskej techniky a vojenských zdatností.

10. – 19. augusta 2024 – poskytla spoločnosť Horreza (počas viacerých termínov) hotel Granit Tatranské Zruby na **letnú detskú rekreáciu** pre deti príslušníkov OS SR. Turnusu v tomto termíne sa zúčastnili duchovní Ústredia EPS mjr. Peter Dragijský a kpt. Ondrej Rišiaň.

13. augusta 2024 – vykonali spoločne duchovní 2. mechanizovanej brigády, mjr. Vlasta Koval'ová za EPS a kpt. Slavomír Krajňák za Ordinariát OS SR, **posviacku vojnových cintorínov v obciach Repejov a Jankovce** z obdobia I. svetovej vojny. Posviacka cintorínov má viesť naše srdce k Bohu, aby sme namiesto nepokoja šírili vo svete mier a pokoj.

17. – 20. august 2024 – **XXIX. ročník pešej púte na Svätú horu Grabarka** (Poľsko). Tejto zahraničnej aktivity sa aj tento rok zúčastnili príslušníci OS a OZ SR. Púť začala slávnostnou svätou liturgiou v katedrálnom chráme v meste Siemiatycze, ktoré leží približne 14 kilometrov od Grabarky. Po svätej liturgii sa sprievod s niekoľko metrovým krížom vydal na cestu na Svätú horu. Po výstupe nasledovalo osadenie kríža a začal sa obrad jeho posvätenia. Prítomný bol pravoslávny Ordinár Ozbroyených síl Poľskej republiky Jerzy Mariusz Pańkowski.

19. – 23. augusta 2024 – zorganizovalo Ústredie Ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR **denný detský tábor** pre deti profesionálnych vojakov a zamestnancov ministerstva obrany a GŠ OS SR. Témou tábora bol život apoštola Pavla s ústredným veršom: „*Tak bežte aby ste dosiahli...*“. Generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo, si pre deti pripravil biblické lekcie zo života Saula – apoštola Pavla.

26. – 30. augusta 2024 – pre deti vojakov a zamestnancov MO v posádke Trenčín bolo pripravené **letné detské sústreďenie** počas posledného týždňa prázdnin v priestoroch 71. práporu podpory

velenia. Program bol pripravený veľmi bohatý a pestrý, okrem športových hier zorganizovali pre deti aj krátku turistiku, oboznámili sa s obsahom a významom pomníkov a pamätníkov, venovali sa významným osobnostiam dejín, zároveň tiež tvorili a kreslili.

29. augusta 2024 – sa konali **celoslovenské oslavy 80. výročia SNP v Banskej Bystrici**. Duchovnej službe spoločne, Ústrediu EPS v OS SR a OZ SR ako aj Ordinariátu OS a OZ SR bolo umožnené na tomto podujatí odprezentovať prácu duchovnej služby. Postavil sa nie len prezenčný stav, v ktorom duchovní prezentovali svoju službu, viedli rozhovory, venovali sa účastníkom osláv, ale aj poľnú kaplnku, v ktorej sa vykonala ranná ekumenická pobožnosť a počas dňa v nej ľudia zotrvali v tichých ale aj spoločných modlitbách za osobné potreby, ale aj pokoj a mier vo svete. Rannú ekumenickú pobožnosť si pripravili spoločne dekaní Veliteľstva vzdušných síl Zvolen mjr. Pavel Lukáč za Ordinariát OS a OZ SR a por. Katarína Zaťková za Ústredie EPS. Dekanka por. Zaťková vo svojom prihovore na slová z 85. žalmu hovorila o 5 pilieroch, ktoré sú dôležité pre zdravý národ. K tým pilierom patrí bázeň pred Pánom Bohom, milosť, vernosť, spravodlivosť a pokoj. O pilieroch každého dobrého vzťahu, ktorými sú pravda, česťnosť a dôvera hovoril vo svojom prihovore aj dekan mjr. Pavel Lukáč. Pobožnosti sa zúčastnili predstavitelia rezortu Ministerstva obrany SR ako aj generálneho štábu OS SR. Generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo mal v rámci oficiálneho slávnostného programu na hlavnom pódium aj možnosť prihovoriť sa účastníkom osláv.

20. septembra 2024 – došlo k **zmene velenia v pozemných silách**. Generálmajor Martin Stoklasa odovzdal svoju funkciu veliteľa pozemných síl novému veliteľovi brigádnemu generálovi Ivanovi Balogovi. Slávnostného nástupu sa okrem štátneho tajomníka Ministerstva obrany SR pán Igora Melichera a náčelníka Generálneho štábu OS SR generála Daniela Zmeka zúčastnil aj generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo ako aj biskup Ordinariátu František Rábek a ďalší hostia.

21. september 2024 – prebehol už **16. ročník Celoslovenského policajného a hasičského výstupu**, ktorý organizuje Úrad ekumenickej pastoračnej služby MV. Plánovaný bol výstup na tatranský vrchol Rysy s nadmorskou výškou 2503 m n. m. Prihlásilo sa viac ako 250 účastníkov – policajtov, hasičov, rodinných príslušníkov a priateľov turistiky a prírody. Tento výstup máva aj medzinárodná účasť, prítomní boli policajti a hasiči z Litvy a Českej republiky. Predvečer výstupu sa účastníci zišli v jednom z tatranských hotelov, kde sa im prihovoriť duchovným slovom generálny duchovný Ústredia EPS v OS SR a OZ SR Viktor Sabo. Prítomným pripomenul, že duchovná služba je tu pre všetkých príslušníkov a zamestnancov rezortu MV SR a chce pri každom jednom kráčať a sprevádzať ho, neodsudzovať, ale viesť k novote života, lebo každý si v Božích očiach zaslúži druhú šancu.

27. septembra 2024 – sa profesionálni vojaci a zamestnanci Ústredia EPS, ako aj kolegovia z duchovnej služby pôsobiaci v Bratislave, zúčastnili **športového dňa generálneho duchovného OS a OZ SR** a streleckej súťaže na strelnici športového streleckého klubu vo Vištuku. Deň sa začal duchovným slovom, keď sa generálny duchovný prítomným prihovoriť a zamýšľal sa nad slovami 138. žalmu. Po inštruktáži nasledovala samotná súťaž v dvoch disciplínach, streľba na terč a strelecký parkour – streľba na niekoľko cieľov, pričom sa hodnotí presnosť, aj celkový čas. Napriek faktu, že Ústredie sa venuje duchovnej službe v OS a OZ SR, príslušníci a zamestnanci podali pekné výkony a ukázali tak svoje schopnosti aj v streleckej pripravenosti.

28. septembra 2024 – sa v Brezovej pod Bradlom konali **oslavy Dňa Ozbrojených síl SR**, ktoré si pripomínajú profesionálni vojaci, velenie ozbrojených síl a ministerstvo obrany spolu so širokou verejnosťou. Tieto oslavy sa zvyčajne konajú 22. septembra, ktorý je dňom, keď v roku 1848 hurbanovskí dobrovoľníci práve v okolí Brezovej pod Bradlom zvíadli prvú víťaznú bitku. Tento deň si ako národ pripomíname výročie víťazstva prvého ozbrojeného vystúpenia za sebaurčenie

Slovákov. Oslavy začali v ranných hodinách v miestnom evanjelickom kostole, v ktorom sa konali **ekumenické bohoslužby**, ktoré pripravil riaditeľ Úradu EPS v OS SR pplk. Simon Czap a generálny vikár Ordinariátu OS SR a OZ SR plk. Mons. Jozef Michalov. Kázňou poslážil generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo na biblický text z Jánovho evanjelia 15,13. Prítomných pozdravil aj náčelník generálneho štábu OS SR gen. Daniel Zmeko. Program pokračoval slávnostným vojenským nástupom počas ktorého ocenili viacero vyslúžilých aj slúžiacich vojakov a osobností, ktoré prispeli k šíreniu dobrého mena ozbrojených síl, boli tiež udelené mimoriadne povýšenia príslušníkom OS SR v aktívnej službe. Na poli za mestom nasledovali ukážky vojenskej techniky a výzbroje vrátane zoskokov výsadkárov, preletov leteckej techniky a prezentácie špeciálnych síl.

3. októbra 2024 – sa do **humanitárnej pomoci pre Libanon** zapojilo aj Ústredie EPS v OS SR a OZ SR, ktoré darovalo pomoc formou lekárničiek a sušeného mlieka.

7. – 10. októbra 2024 – v hoteli Granit Smrekovica sa konalo **odborné zhromaždenie generálneho duchovného** s duchovnými Ústredia ekumenickej pastoračnej služby a následne im začali **duchovné cvičenia**, ktoré sa venovali téme smútkového poradenstva. Formou prednáškovej činnosti ale aj prácu s biblickými textami viedla Mgr. Andrea Korečková, ThD. Postupne preberali tieto biblické texty: z Ev. podľa Jana, kapitola 11 (*“Ježiš - vzkriesenie a život”*, ktorý hovorí o Lazárovom vzkriesení), a z Ev. podľa Marka 10. kapitola (príbeh o bohatom mládencovi, o uzdravení slepca pri Jerichu). Generálny duchovný v rámci svojej porady zhodnotil uplynulý rok, najmä aktivity, ktoré sa vykonali a podarili – pochody, púť do Francúzska či biblické tábory. Upozornil na fakt, že v roku 2026 si Ústredie EPS v OS SR a OZ SR bude pripomínať 20. výročie vzniku. Je potrebné sa patrične pripraviť na toto výročie, preto predstavil zámer prác, ktoré je potrebné začať plánovať a postupne realizovať.

11. októbra 2024 – **Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Nitra si pripomínal 120. výročie zriadenia**. Na oslavách ústavu bol prítomný minister spravodlivosti SR JUDr. Boris Susko, PhD., štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti SR Mgr. Michal Sedliak, generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže plk. Mgr. JUDr. Ing. Ľubomír Klištinec, ako aj generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo či ordinár mons. František Rábek.

12. októbra 2024 – **kadeti ročníka Kriváň** spolu s duchovným Ústredia EPS pôsobiacim na Akadémii ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši **vystúpili na vrch Baranec**. Pri ceste späť navštívili aj symbolický cintorín pri Žiarskej chate.

17. októbra 2024 – prebehla **vizitácia dekanky Veliteľstva vzdušných síl** vo Zvolene por. Kataríny Zaťkovej. Vizitáciu vykonali generálny duchovný Ústredia EPS plk. Viktor Sabo a riaditeľ Úradu EPS OS SR pplk. Simon Czap. Vizitácia sa niesla v pokojnej atmosfére, vo vzájomných rozhovoroch, ktoré mali za cieľ najmä povzbudiť dekanku v jej ešte relatívne krátkej a novej pozícii na tomto mieste. Na Veliteľstve vzdušných síl ich privítal a prijal aj veliteľ vzdušných síl generálmajor Róbert Tóth. Generálny duchovný sa veliteľovi VzS poďakoval za vysokú úroveň vytvárania priaznivých podmienok pre činnosť duchovnej služby. Ako prejav vďaky za jeho službu mu daroval krištáľový kríž, na ktorom sú vyryté slová z Hymny lásky – viera, nádej, láska.

22. októbra 2024 – policajný duchovný pôsobiaci na **Akadémii Policajného zboru v Bratislave** mjr. Milan Bartko naplánoval pre študentov Akadémie **návštevu kaplnky Ekumenickej pastoračnej služby**, kde ich privítal generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo a kancelár Ústredia EPS Mgr. Filip Barkóczi. Konali sa krátke služby Božie, kde na základe príbehu o Pavlovi a Sílase vo väzení z knihy Skutkov apoštolov (Sk 16, 16 – 34) generálny duchovný vyzval študentov, aby sa nehanbili za evanjelium vo svojom živote. Aj keď niekedy budú kráčať v životných

tmách a neistotách, stále sa majú utiekať k Pánu Ježišovi, nášmu záchrancovi. Študentom udelil osobné požehnanie a venoval im sviečku s logom Ústredia EPS v OS SR a OZ SR a nápisom Viera – Nádej – Láska. Program pokračoval návštevou vínnej pivničky v Modre a príjemnými rozhovormi.

23. októbra 2024 – navštívili Ústredie EPS v OS SR a OZ SR **prof. ThDr. Albín Masarik, PhD.**, vedúci katedry teológie a katechetiky na Univerzite Mateja Bela a **Mgr. Miloš Masarik, PhD.**, učiteľ na rovnakej katedre a kazateľ Bratskej jednoty baptistov v SR. Prijal ich generálny duchovný OS a OZ SR, plk. Viktor Sabo. Počas spoločného rozhovoru im odprezentoval prácu duchovnej služby konanú duchovnými Ústredia EPS, preberali aj možnosti spolupráce ohľadom odborného školenia duchovných Ústredia v tomto špecifickom pastoračnom prostredí.

27. októbra 2024 – delegácia z Ústredia EPS v zložení: generálny duchovný OS a OZ SR, riaditeľ správy Ústredia EPS a riaditeľ kancelárie – dekan Ústredia EPS, **navštívili najväčší vojenský cintorín vo Veľkej Británii v Brookwoode**, aby si spolu so zástupkyňou veľvyslanca SR vo Veľkej Británii pani Denisou Medvedovou a vojenským pridelencom plk. Petrom Sliackym uctili 80. výročie Slovenského národného povstania a zároveň vzdali hold hrdinom 2. svetovej vojny. Generálny duchovný v krátkom biblickom zamyslení zdôraznil odvahu ľudí, ktorí sa pridali na stranu povstania. SNP predstavuje pre všetkých nás symbol odvahy, odporu proti útlaku a obety za ľudské hodnoty. Delegácia zo Slovenska počas návštevy rokovala aj o možnostiach spolupráce a organizácii pripravovaného budúco-ročného podujatia: „*Duchovne po stopách hrdinov v zahraničí*“.

29. októbra 2024 – navštívil **finančné riaditeľstvo SR** generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo a riaditeľ správy Ústredia EPS Milan Gajdoš, aby sa tam stretli s generálnou riaditeľkou kancelárie prezidenta FR SR plk. JUDr. Julianou Kiacovou. V rozhovore riaditeľke kancelárie priblížili štruktúru a činnosť Ústredia EPS a službu, ktorú konajú v duchovnej oblasti. Taktiež hovorili o možnostiach obsadenia voľného miesta duchovného vo FR SR a o potrebách, ktoré by na tomto mieste mohol duchovný Ústredia pokryť a ďalej rozvíjať.

30. októbra 2024 – generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo v sprievode kancelára Ústredia EPS navštívil **Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Nitre**, ktorým ich sprevádzal duchovný Ústredia EPS mjr. Milan Graus. Stretli sa s riaditeľkou inštitútu vzdelávania v Nitre, pplk. PaedDr. Dagmar Krošlákovou, ktorej poďakovali za vytvorenie priestoru počas vzdelávania budúcich príslušníkov v podmienkach ZVJS. Následne mal generálny duchovný **prednášku pre čakateľov** v prípravnej štátnej službe pre ZVJS, v ktorej predstavil históriu, činnosť a organizačnú štruktúru EPS v OS SR a OZ SR.

8. – 14. novembra 2024 – vykonali riaditeľ Úradu EPS OS SR pplk. Simon Czap a generálny vikár Ordinariátu OS SR plk. Jozef Michalov **spoločnú pastoračnú návštevu v Bosne a Hercegovine** účastníkov misie EUFOR ALTHEA. Počas návštevy sa stretli nielen s veliteľom slovenského kontingentu pplk. Jozefom Durkotom, ale rozhovormi s vojakmi trávili celé dni, v nedeľu vykonali bohoslužobné úkony.

9. novembra 2024 – zorganizoval duchovný Ústredia EPS pôsobiaci na **Akadémii Policajného zboru** v Bratislave mjr. Milan Bartko pre študentov Akadémie jeden z posledných **výstupov** v roku 2024, konkrétne na zrúcaninu hradu Pajštún pri Stupave. Aj pre tento výstup si na úvod vyprosili od Pána Boha požehnanie a ochranu. On kráča s nami každý jeden deň, len na neho sa máme spoliehať, aj takýmito slovami povzbudzoval duchovný účastníkov výstup, ktorý mal aj medzinárodný charakter, zúčastnili sa ho 2 Ukrajinky a 1 Bulhar.

11. novembra 2024 – v **Deň vojnových veteránov** sa uskutočnila pietna spomienka na vojenskom cintoríne v Kubrej. Prítomní mali na klopi saka pripnutý **červený mak**. Červená farba maku pripomína ľudskú krv preliatu na bojiskách a kvet maku pripomína krehkosť ľudského života. Spomienku organizoval veliteľ posádky Trenčín brigádny generál Ing. Ivan Balog, veliteľ pozemných síl Ozbrojených síl SR za prítomnosti brigádneho generála Ing. Jozefa Ševčíka, veliteľa 82. brigády spoločnej podpory. Na tomto vojenskom cintoríne je pochovaných 771 vojakov. Dekan Veliteľstva pozemných síl SR kpt. Ondrej Rišiaň oslovil prítomných duchovným slovom.

17. novembra 2024 – sa v evanjelickom kostole v Liptovskom Mikuláši konala celoslovenská **pamiatka na obete dopravných nehôd**. Celoslovenskú ekumenickú pietnu spomienku zorganizoval Úrad EPS MV SR. Kázňou Božieho slova poslužil riaditeľ úradu EPS MV SR Milan Petrula. V programe boli zapojení viacerí duchovní Ústredia EPS v OS SR a OZ SR, duchovní rôznych cirkví, ako aj generálny duchovný Ústredia EPS v OS a OZ SR plk. Viktor Sabo. Prítomní boli viacerí vzácní hostia najmä z rezortu MV SR, z Policajného zboru ako aj predstavitelia cirkví. Pietnu spomienku v priamom prenose uviedla Slovenská televízia. Okrem ekumenickej celoslovenskej spomienky vykonali duchovní MV SR aj menšie, oblastné spomienky na obete dopravných nehôd na území ich výkonu služby.

28. novembra 2024 – zorganizovalo Ústredie EPS v OS SR a OZ SR pod záštitou podpredsedu vlády a ministra obrany SR a v spolupráci s Vojenskou podpornou nadáciou ďalší ročník **charitatívneho koncertu „OČAMI SRDCA 2024“**. V tomto ročníku sme naše oči a naše srdcia upriamili na potreby tých najzraniteľnejších, tých, ktorí našu pomoc potrebujú – deti s onkologickým ochorením. Koncert pozostával z viacerých častí. Okrem výzvy k zbierke na pomoc deťom s rakovinou mal generálny duchovný aj milú povinnosť. Oceňoval krištáľovým krížom tých jednotlivcov, ktorí v práci a snažení presadzujú to, čo je v súlade s etickými a morálnymi hodnotami, konajú príkladnú službu, pomáhajú núdznym či dávajú osobný príklad viery a života. Zároveň ocenil vojenským vyznamenaním – Pamätnou medailou Ústredia EPS tých, ktorí sa snažia a napomáhajú rozvoju duchovnej služby a šíreniu dobrého mena Ústredia EPS. Po hudobnej stránke hostom spríjemňovala slávnostný večer Vojenská hudba OS SR, vystúpil tiež Bratislavský chlapčenský zbor pod vedením Magdalény Rovňákovej, a v spolupráci s Vojenskou hudbou OS SR vystúpili sólisti Lenka Piešová a Koloman Magyari (známy pod umeleckým menom KALI).

30. novembra a 1. decembra 2024 – sa v pohraničnom rumunskom mestečku Nadlak konala **spomienková slávnosť** na významnú osobnosť tohto mesta a zároveň **generálplukovníka Jána Ambruša**. Na slávnosti bol prítomný aj náčelník generálneho štábu OS SR generál Daniel Zmeko. Slávnostný program začal vojenským ceremoniálom, nasledovala krátka duchovná pobožnosť, odzneli príhovory hostí, odhalili sa dve pamätne tabule venované generálplukovníkovi Ambrušovi a po akte kladenia vencov nasledovala na počesť generála Daniela Zmeka krátka vojenská prehliadka jednotky 191. pešieho práporu z Aradu. Na slávnosti bol prítomný aj generálny duchovný OS a OZ SR plk. Sabo a veliteľ 51. krídla Prešov, plk. Štefan Okoš (vrtuľníkové krídlo v Prešove má udelený čestný názov "Letecká základňa generálplukovníka Jána Ambruša"). Oslavy pozostávali aj z konania vedeckého sympózia na tému: *Život a osobnosť generálplukovníka Jána Ambruša*, a z nedeľných slávnostných služieb Božích v miestnom evanjelickom cirkevnom zbore Nadlak.

4. decembra 2024 – zorganizovali príslušníci 1.mechanizovanej brigády a 14.práporu logistiky Topoľčany aj s pomocou duchovného Ústredia EPS v Jaselských kasárňach **stretnutie s Mikulášom**. Na úvod všetkých účastníkov a najmä deti pozdravil aj veliteľ 1.mechanizovanej brigády, plukovník gšt. Ing. Štefan Acsai po ktorom už prišiel dlho očakávaný Mikuláš.

5. až 11. decembra 2024 – zrealizoval riaditeľ Úradu ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a vojenský duchovný pplk. Simon Czap **pastoračnú návštevu vojakov pôsobiacich v UNFICYP na Cypre**. Počas svojej návštevy sa stretol s veliteľkou jednotky SLOVCON pplk. Katarínou Gargalíkovou, prezrel si kemp M. R. Štefánika a zúčastnil sa pietnej spomienky pri pamätníku zosnulých. V kaplnkách na rôznych miestach pôsobeniach našich vojakov slúžil omše a viedol pastorálne i neformálne rozhovory.

14. decembra 2024 – duchovný Ústredia EPS mjr. Milan Graus pôsobiaci v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra zorganizoval spolu s členmi z Apoštolskej cirkvi pre odsúdené ženy a mužov **kresťanský predvianočný koncert s názvom – Boh ťa miluje**. V programe sa striedali piesne a osobné svedectvá ľudí, ktorým do života zasiahol Boh a zmenil ich myslenie.

16. decembra 2024 – navštívil na pozvanie generálny duchovný OS a OZ SR plk. Viktor Sabo v sprievode kancelára Ústredia EPS **zariadenie pre seniorov Strediska evanjelickej diakonie v Bratislave**. Generálny duchovný nielen seniorom, ale aj tímu pracovníkov sociálnych služieb najprv predstavil službu Ústredia EPS a jej duchovných v jednotlivých rezortoch a následne im zdieľal svoje skúsenosti a zážitky ako si ho Pán Boh povolal do tejto služby, a akou cestou ho viedol ako vojenského duchovného.

17. decembra 2024 – duchovná služba Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši zorganizovala v kaplnke **pásmo slova a kolied**. Biblickým príhovorom poslužil dekan Ústredia EPS Ľubomír Kordoš, na základe slov z Evanjelia podľa Jána 1,11. Prítomným sa prihovril aj rektor Akadémie – brigádny generál Ing. Aurel Sabó, PhD..

18. decembra 2024 – sa v kaplnke v centra výcviku Lešť konala **predvianočná ekumenická pobožnosť**, ktorú pripravili dekanke Veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene por. Katarína Zatlková a kaplán duchovnej správy CV Lešť npor. Tomáš Kuník. Pobožnosti sa okrem profesionálnych vojakov a zamestnancov zúčastnili aj zahraniční vojenský duchovní, ktorí sú so svojimi vojakmi na misii na Lešti. Tí sa modlili každý vo svojom rodnom jazyku – anglicky, slovinsky a česky. Počas pobožnosti zaznelo Božie slovo a na záver sa rozchádzali s prianím, že: *„Hoc sa aj vianočné darčeky rozbijú, pokazia alebo zapadnú prachom, dar lásky zostáva navždy...“*

december 2024 – duchovná pôsobiaca na Veliteľstve 2. mechanizovanej brigády v Prešove – mjr. Vlasta Koval'ová, sa v období pred Vianocami rozhodla spolu s profesionálnymi vojakmi a zamestnancami Veliteľstva 2. mechanizovanej brigády a 67. roty podpory velenia v Prešove **obdarovať tých, ktorí potrebujú pocítiť kúsok lásky**, a vedieť, že na nich niekto myslí. Svoj osobný vklad v podobe malého darčeka odovzdali do krabíc od topánok, ktoré potom odovzdali **Centru pre deti a rodiny vo Svidníku**.

19. decembra 2024 – duchovná služba Veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene, pod vedením vojenských dekanov por. Zatlkovej a mjr. Lukáča, pripravila **charitatívnu akciu „Od srdca k srdcu“**. 74 vianočných balíčkov, ktoré pripravili profesionálni vojaci a zamestnanci veliteľstva odovzdali ľuďom, ktorí sú odkázaní na pomoc druhých v **Domove sociálnych služieb vo Zvolene**.

Vianoce 2024 – **vianočnú zvesť o narodení Pána a Spasiteľa** priniesla vojakom pôsobiacim na **misii v Lotyšsku** štábná kaplánka 2. mechanizovanej brigády v Prešove mjr. Vlasta Koval'ová. Zvestovaním Slova Božieho, vyslúžením Večere Pánovej ale aj osobnými rozhovormi poslužila tým vojakom, ktorým plnenie služobných povinností neumožnilo byť na sviatky doma so svojimi rodinami. Modlila sa za nich a vyprosovala pre nich hojnosť Božieho požehnania, aby pri plnení povinností a potom aj na ceste domov ich chránila mocná ruka Božia.

V. Ekumenická pastoračná služba v Ozbroyených silách Slovenskej republiky a ozbrojených zboroch Slovenskej republiky

V.1. Úrad EPS OS SR

Duchovná služba v Ozbroyených silách SR aj v tomto roku plnila úlohy stanovené Smernicou o príprave OS SR v záležitostiach náboženského, morálneho, etického a duchovného blaha. Za týmto účelom si duchovná služba stanovuje ciele uspokojovať a rozvíjať duchovné potreby, poskytovať náboženskú a pastoračnú starostlivosť. Podľa potreby poskytovať rady a inštrukcie veliteľom, čo sa týka zložitosti s duchovným životom a náboženstvom jeho príslušníkov, ako aj pozitívnej prezentácie na verejnosti.

V roku 2024 sa konali nasledovné aktivity, ktorých sa zúčastnili, prípadne ich zabezpečovali vojenský duchovní EPS OS SR:

- 8. – 12. 1. prebiehalo posvätenie kancelárie na generálnom štábe OS SR,
- 19. 1. sa konala pietna spomienka na vojenskom cintoríne Háj-Nicovô, následne pietne spomienky pokračovali v obci Hejce svätou omšou, kladením vencov pri Pamätníku obetiam leteckej nehody vojenského špeciálu AN 24 v obci Hejce, a výstupom na miesto tragédie, na kopec Borsó nad obcou Hejce,
- 22. – 26. 1. v Týždni modlitieb za jednotu kresťanov sa konali ekumenické bohoslužby nielen v Bratislave, ale aj v jednotlivých miestach výkonu duchovných
- 6. 2. prebehla inštalácia nového vojenského duchovného – dekana na AOS M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši, mjr. Ľubomíra Kordoša
- od 28. 3. do 2. 4. sa vykonali pastoračné návštevy počas veľkonočných sviatkov v Lotyšsku, v Bosne a Hercegovine a na Cypre,
- 8. 5. sa konala pietna spomienka pri príležitosti víťazstva nad fašizmom na vojenskom cintoríne Háj-Nicovô v Liptovskom Mikuláši,
- 11. 5. sa konala pietna spomienka v Brezovej pod Bradlom pri príležitosti 105. výročia úmrtia M. R. Štefánika,
- 22. – 24. 5. sa konal 6. ročník pochodu s názvom „*Duchovne po stopách hrdinov*“ na trase: Lysá pod Makytou – Považská Bystrica – Považská Teplá – Vrchteplá
- 10. – 14. 6. sa vo Vysokých Tatrách konala konferencia duchovných zo Slovenska a Ukrajiny, týkala sa výmeny skúsenosti a rozvoja ďalšej spolupráce medzi duchovnými službami (ukrajinská duchovná služba má v ukrajinskej armáde a národnej garde spolu vyše 1200 miest, z ktorých ma obsadených približne 500 miest)
- 11. – 18. 6. sa vo Francúzskom meste Gagnières uskutočnilo už 71. medzinárodné stretnutie vojakov protestantského vierovyznania,
- v júli a v auguste sa organizovali letné tábory pre deti PrV v jednotlivých posádkach,
- 10. – 19. 8. sa konal detský letný tábor organizovaný ÚEPS OS SR v spolupráci s VÚSZ v Tatranských Zruboch,
- 17. – 20. 8. bola organizovaná 29. púť na Svätú horu Grabarka (Poľsko) s účasťou profesionálnych vojakov a policajtov,
- 29. 8. duchovní EPS zabezpečovali oslavy 80. výročia SNP v Banskej Bystrici,

- 9. 9. sa konal pietny akt pri príležitosti dňa obetiam holokaustu a rasového násillia v obci Tisovec,
- 28. 9. sa konala ekumenická bohoslužba pri príležitosti dňa OS SR v Brezovej pod Bradlom,
- 6. 11. sa konal pietny akt kladenia vencov pri pomníku v priestoroch Ministerstva obrany, ako spomienka na všetkých zosnulých (2.11) a zároveň pri príležitosti Dňa vojnových veteránov (11.11),
- 8. – 13. 11. sa uskutočnila pastoračná návšteva Bosny a Hercegoviny, kde sa v jednotlivých LOT-och pôsobenia slúžila bohoslužba a prebehli pastoračné rozhovory,
- 9. 11. sa v rámci pastoračnej návštevy v Sarajeve pri pamätníku zosnulého slovenského vojaka konal pietny akt s položením venca pri príležitosti dňa vojnových veteránov,
- 5. – 11.12. sa vykonala pastoračná návšteva UNFICYP na Cypre,
- 21. – 27.12 sa vykonala pastoračná návšteva počas vianočných sviatkov v eFP Lotyšsko.

Okrem týchto aktivít sa duchovní EPS aktívne zapájali do prednáškovej činnosti v rámci spoločenskovedných seminárov, ako aj veliteľských príprav. Vykonávaním pravidelných bohoslužieb a pobožností sa plnili úlohy smerujúce k prehĺbeniu a poznaniu viery a k posilneniu morálneho stavu a to nielen v domácom prostredí, ale aj v rámci medzinárodného pôsobenia vojakov v zahraničí. Taktiež sa zúčastňovali stretnutí na medzinárodných úrovniach a rozvíjali spoluprácu s duchovnými službami iných krajín.

Pastoračná a duchovenská činnosť prebieha vo viacerých posádkach, nielen na mieste dislokácie duchovného ale aj v ďalších miestach, kde EPS nemá zastúpenie, čo prinieslo hmatateľný nárast záujmu o duchovnú službu. Profesionálni vojaci sa aktívnejšie a vo väčšom počte zúčastňovali na bohoslužbách, pietnych aktoch a aktivitách organizovaných duchovnou službou. Tiež bol veľký záujem a to nielen o duchovné ale aj o kultúrne či charitatívne aktivity.

V.2. Úrad EPS MV SR

Úrad ekumenickej pastoračnej služby aj v roku 2024 realizoval poskytovanie duchovnej služby príslušníkom policajného zboru, hasičom, členom Horskej záchranej služby, zamestnancom rezortu vnútra prostredníctvom pastoračných návštev, rozhovorov, cestovateľských seminárov, bohoslužobných stretnutí, pietnych spomienok a popri tejto svojej hlavnej činnosti sa počas roka podieľal aj na ďalších úlohách a aktivitách zameraných smerom na prevenciu kriminality na senioroch ako aj pri organizovaní tábora pre siroty detí policajtov z Ukrajiny. Duchovní úradu EPS MV SR svojou činnosťou a aktivitami v rozličných oblastiach od prevencie až po konkrétne formy pomoci pri vyzorúvaní rodín a krízovej intervencie sa snažia svojou mierou prispievať k šíreniu dobrého mena polície a rezortu vnútra vo vzťahu k verejnosti.

Úradu EPS MV SR sa v roku 2024 podarilo zrealizovať tieto hlavné, pravidelne sa opakujúce aktivity:

- letný biblický tábor pre deti zamestnancov Ministerstva vnútra, policajtov a hasičov so zameraním na preventívne aktivity v termíne od 4. – 10.8.2024 v priestoroch Medzinárodného evanjelického mládežníckeho centra ICHTHYS vo Veľkom Slavkove. Táboru sa zúčastnilo 19 detí. Bohatý program pozostával z návštev kultúrnych a prírodných pamiatok v okolí Tatier a Liptova, ako aj preventívne témy v spolupráci s Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Poprade.
- cestovateľské semináre pre príslušníkov a zamestnancov rezortu s duchovným obsahom, približujúci život a prácu policajtov v Slovinsku, Nemecku, Rakúsku a Českej republike. Úrad

EPS zorganizoval v termíne od 21. – 24.11.2024 v spolupráci s kolegami z Polície Českej republiky cestovateľský seminár pre 32 účastníkov v Prahe, ktorého obsahom bolo spoznávanie práce Policajtov v ČR, ako aj duchovný a kultúrny program. V termíne od 30.10. – 2.11.2024 sa uskutočnila obhliadka miest pre realizáciu cestovateľského seminára v Nemecku, nakoľko pre personálne zmeny na strane zahraničnej duchovnej služby nebolo možné realizovať cestovateľský seminár pre väčšiu skupinu osôb (aktivita preložená na rok 2025). Semináre do Slovinska a Rakúska nebolo možné zorganizovať nakoľko partnerská strana v Slovinsku zrušila spoločne plánovanú akciu (presun na rok 2025) a realizácia zahraničnej aktivity v Rakúsku sa nemohla uskutočniť z dôvodu kolízie dátumov pri realizácii detského tábora na Slovensku (taktiež presunutá na rok 2025).

- účasť policajtov, hasičov, horských záchranárov a zamestnancov ministerstva na zahraničnej duchovnej pastoračnej aktivite – po stopách prvej cirkvi a biblických vrchoch – v Turecku a Arménsku. Úrad EPS pripravil a zorganizoval túto aktivitu v termíne od 6. do 15.9.2024. Počas pobytu v Turecku bol v rámci preverenia fyzickej a psychickej zdatnosti účastníkov ponúknutý výstup na najvyššiu horu Turecka – biblický vrch Ararat. V pohorí Araratu účastníci navštívili miesto objavenia biblickej Archy, na ktorom si sprítomnili biblický príbeh o potope. V Arménsku to bol program spoznávania dejín kresťanskej cirkvi, kde navštívili niekoľko starých kláštorov a kostolov z 4. – 10. storočia, menovite Khor Virap, Novarank, Geghard, v kontraste k tomu aj pohanský chrám Garni z roku 77. V Jerevane navštívili múzeum a pamätník arménskej genocídy a centrum mesta. V každom dni bol pre účastníkov pripravený duchovný program, ktorý zabezpečili duchovní úradu.
- 16. ročník celoslovenského policajného a hasičského výstupu vo Vysokých Tatrách s medzinárodnou účasťou bol pripravený a zorganizovaný v termíne od 20. – 22.9.2024 s cieľom výstupu na Rysy. Prihlásených bolo 250 účastníkov, ktorým okrem výstupu bol poskytnutý aj duchovný program, ktorého vyvrcholením bola ekumenická pobožnosť na Symbolickom cintoríne na Popradskom Plese.
- pietne spomienky v rámci celosvetového Dňa pamiatky obetí dopravných nehôd, pripravili viacerí duchovní úradu EPS. Celoslovenská ekumenická pietna spomienka na obete dopravných nehôd sa konala 17.11.2024 v Liptovskom Mikuláši a bola vysielaná o 10.00 h. v priamom prenose Slovenskej televízie. Priamy televízny prenos sa uskutočnil historicky prvýkrát a veľké poďakovanie za iniciatívu k realizácii tohto priameho prenosu a záštitu nad ním prevzala Ekumenická rada cirkví v SR. V programe pietnej spomienky boli zapojení všetci duchovní úradu EPS MV SR ako aj duchovný Ordinariátu OS a OZ SR či generálny duchovný OS a OZ SR. Kazateľom bol riaditeľ úradu plk. Milan Petrula. Program pietnej spomienky obohatilo vystúpenie Hudby MV SR a vystúpenie opernej speváčky Terézie Kružliakovej. Za rezort MV SR boli na pietnej spomienke prítomní: I. štátna tajomníčka MV SR, ktorá sa zhromaždeniu aj prihovorila, prezident PZ, viceprezident PZ, Prezident HaZZ, krajskí a okresní riaditelia PZ a HaZZ, riaditeľ Horskej služby. Prítomní boli aj cirkevní predstavitelia – generálny biskup ECAV a predseda ekumenickej rady cirkví v SR, ktorý v závere prítomných pozdravil, domáci duchovní, zástupcovia mesta a iní.

Treba spomenúť aj tie aktivity, ktoré sú výnimočne, nie pravidelne opakujúce sa, no sú konané so zámerom pomoci, solidarity, či s úmyslom výchovy, vzdelávania, prevencie:

- v rámci projektu Si v mojom srdci bol realizovaný úradom EPS v poradí už **3. terapeutický tábor** na Zemplínskej Šírave pre siroty, polosiroty policajtov, ktorí zahynuli vo vojne na Ukrajine. Tábor sa konal od 15. do 24. apríla 2024, zúčastnilo sa ho 18 detí a tri 3 vdovy po

policajtoch z Doneckej, Luhanskej, Dnepropetrovskej, či Kyjevskej oblasti. Prítomné boli aj dve ďalšie osoby z Polície Ukrajiny a policajný lekár ako sprievod detí.

- **benefičný ekumenický koncert pre ukrajinské polosiroty a vdovy** sa konal 18.4.2024 v Dóme sv. Alžbety v Košiciach na podporu ukrajinských polosirôt a vdov. Bol pripravený v rámci konania terapeutického tábora. V koncerte vystúpili Zbor a orchester sv. Cecílie pod vedením dirigenta Viliama Gurbaľa, spevácky zbor Chorus Comenianus pod vedením dirigentky Alenky Csajkovej a Mila Medvedovská, ukrajinská speváčka. Duchovné povzbudenie zaznelo z úst arcibiskupa Mons. Bernarda Bobera ako aj z úst biskupa Reformovanej kresťanskej cirkvi.
- V spolupráci s Ústredím EPS v OS a OZ SR pripravil Úrad EPS pre príslušníkov a zamestnancov rezortu **zahraničnú aktivitu „Duchovne po stopách hrdinov – Milan Rastislav Štefánik“** vo Francúzsku v termín 7. – 13.5.2024. V rámci zahraničnej aktivity bola osadená lavička cti M. R. Štefánika v Paríži v Meudone ako aj zrealizovaný charitatívny koncert hudby ministerstva obrany v kostole Madelein v Paríži za účasti štátneho tajomníka Ministerstva obrany, veľvyslanca SR v Francúzsku a ďalších protokolárnych hostí.
- Duchovní Úradu EPS zriadili s cieľom disponovať konkrétnym **nástrojom pomoci** pre zamestnancov a príslušníkov PZ, HaZZ a HZS **neinvestičný fond – fond vzájomnej pomoci**, prostredníctvom ktorého bude možné transparentne a konkrétne sprostredkovať pomoc kolegom v uniformách a zamestnanom rezortu, ktorí sa ocitnú v ťažkej životnej situácii.
- **Vzdelávanie na policajných školách** realizujú dvaja duchovní Úradu EPS. Policajná duchovná v Košiciach pplk. Mgr. Jana Tabačková vykonáva pravidelne počas jednotlivých kurzov, ako aj počas samotného vzdelávania a prípravy policajtov na výkon služby na Strednej odbornej škole PZ v Košiciach semináre k téme vyznievania rodín v prípade úmrtia člena rodiny alebo príbuzného. Policajný duchovný na Akadémii PZ v Bratislave mjr. Mgr. Milan Bartko, organizuje pre študentov Akadémie voľnočasové aktivity spojené s duchovným obsahom ale aj kultúrno-spoločenským i športovým zameraním. Občasne dostáva priestor pre vyučovanie v rámci seminárov katedry kriminálnej polície a katedry spoločenských vied, ako aj na príhovory v rámci konania rozličných konferencií konaných na Akadémii PZ.
- Počas roka pokračovali duchovní v realizácii **prevencie na základných školách** v rámci **projektu Detská policajná akadémia**. Zároveň v spolupráci s niektorými cirkevnými zbormi boli oslovení s požiadavkou o vykonanie besedy v oblasti prevencie seniorov. Zapájajú sa aj do ďalších oblastí a tém prevencie kriminality.

Chronologický opis ďalších aktivít realizovaných Úradom EPS MV SR v roku 2024:

- 22. 1. sa konala ekumenická pobožnosť v kaplnke Ústredia v Týždni modlitieb za jednotu kresťanov
- mesiac január býva spojený s pastoračnými návštevami s posolstvom Božieho slova, modlitbou a požehnaním do nastávajúceho roka. Duchovní úradu vykonávali osobné návštevy príslušníkov a zamestnancov v kanceláriách v rámci zvereneného územného pôsobenia
- 5. 2. bola realizovaná pastoračná návšteva predsedu ERC v SR a generálneho biskupa ECAV, generálneho duchovného OS a OZ SR a riaditeľa EPS MV SR na vysunutom pracovisku EPS v trnavskom kraji. V rámci tejto návštevy navštívili krajské riaditeľstvá policajného a hasičského zboru v Trnave

- v marci začali rokovania s primátorom mesta Liptovský Mikuláš ohľadom zabezpečenia realizácie priameho prenosu v mesiaci november – spomienka na obete dopravných nehôd
- riaditeľ úradu EPS MV SR bol ocenený pamätnou medailou ministra vnútra na koncerte hudby MV SR pri príležitosti 75. výročia vzniku Hudby MV SR.
- 18. 4. charitatívny koncert v Dóme Sv. Alžbety – pre deti z Ukrajiny v rámci 3. terapeutického tábora projektu „*Si v mojom srdci*“
- 15.- 24. 4. bol na Zemplínskej Šírave realizovaný ďalší turnus terapeutického tábora pre deti - polosiroty z Ukrajiny
- 7. – 13. 5. zahraničná služobná cesta do Francúzska, pomoc pri spoluorganizovaní zahraničnej aktivity Ústredia EPS v OS a OZ SR „*Duchovne po stopách hrdinov*“ – pripomenutie si života a diela gen. M. R. Štefánika. spojenej s osadením lavičky cti v Paríži/Meudon. Za MV SR šiel jeden autobus policajtov a hasičov v počte 28 účastníkov.
- 7. – 9. 6. zahraničná služobná cesta do Nemecka, účasť duchovných úradu EPS MV SR kpt. M. Bartko, pplk. J. Tabačková a plk. M. Petrula na *stretnutí kresťanov Európy* – ekumenické stretnutie. Nadväzovanie a udržiavanie kontaktov so zahraničnými partnermi a účasť na prezentácii projektu „*Si v mojom srdci*“, ktorú v rámci stretnutia prezentovala duchovná úradu EPS MV SR pplk. Mgr. Jana Tabačková.
- v júli prebiehali detské denné tábory na ktorých participovali duchovní úradu EPS MV SR
- 4. – 10. 8. zabezpečenie a realizácia letného biblického tábora pre deti z rezortu vnútra vo Veľkom Slavkove
- 6. – 15. 9. zahraničná cesta – *Po stopách biblických vrchov a prvotnej cirkvi v Turecku a Arménsku.*
- 20. – 22. 9. – 16. ročník celoslovenského policajného a hasičského výstupu v Tatrách
- v októbri sa vykonávajú pietne spomienky na symbolických cintorínoch za obete hôr. Konali sa v oblastných strediskách HZS Nízke Tatry a Západné Tatry, prítomný policajný duchovný mjr. Mgr. Ján Paciga, PhD.
- 17. 11. celoslovenská pietna spomienka na obete dopravných nehôd v Liptovskom Mikuláši
- 21. – 24. 11. cestovateľský seminár v Prahe
- 28. 11. charitatívny koncert „*Očami srdca*“ organizovaný Ústredím EPS v OS SR a OZ SR spolu s ocenením *Krištáľový kríž* – za rezort MV SR boli ocenení plk. v.v. Peter Saňka, pplk. v.v. Roman Švanda a policajný duchovný úradu EPS MV SR mjr. Ján Paciga.
- 16. 12. rozposlal riaditeľ úradu v mene celého Úradu EPS mail *K Vianociam 2024...* Tento mail s biblickým slovom, povzbudením a nasmerovaním našich myšlienok k neopakovateľnej téme Božej lásky pre každého človeka bol rozposlaný na všetky mailové adresy s koncovkou: @minv.sk. Rozposlaných bolo približne 40 000 mailov. Z mnohých adries prišli ako spätná reakcia slová vďaka za zaslaný, hoci nevyžiadaný obsah. Prezidentovi PZ a HaZZ, generálnym riaditeľom sekcií MV SR, štátnym tajomníkom a ministrom vnútra SR bol jednotlivo rozposlaný samostatný mail s obsahom vianočného pozdravu, ktorý pripravil generálny duchovný EPS v OS a OZ SR.

Skvalitňovanie a rozvoj činnosti duchovnej služby je možné len na základe zvyšovania odborných zručností duchovných v jednotlivých rezortoch. Preto má zmysel a opodstatnenie každá aktivita, ktorá prispieva k napredovaniu a budovaniu osobnostného rozvoja duchovných, a zároveň tým podporuje vytváranie prostredia pokojnej, priateľskej atmosféry, korektných vzťahov. Vidíme, aké je dôležité viesť ľudí v schopnosti počúvať a na základe toho vedieť robiť správne rozhodnutia.

V.3. Úrad EPS v ZVJS SR

Riaditeľ Úradu ekumenickej pastoračnej služby Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže a traja väzenskí duchovní zaradení na referátoch EPS v Ústave na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Nitra, v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a výkon väzby Ilava a v Ústave na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Košice v priebehu roka 2024 poskytovaním duchovnej služby napĺňali Dohodu č. 270/2005 Z. z. medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami v podmienkach zboru. Voľné funkčné miesta v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banské Bystrica – Kráľová a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok neboli obsadené z dôvodu nesplnenia podmienok uchádzačov v prijímacom konaní. Voľné miesto v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a výkon väzby Prešov nebolo obsadené z dôvodu nedodania cirkevného súhlasu zapožičania miesta pre čakaťľa.

V roku 2024 bolo možné väzneným skupinám alebo jednotlivcom zúčastňovať sa duchovných služieb formou bohoslužieb, biblických hodín a krúžkov, osobných rozhovorov, pastoračných návštev s modlitbami a vysluhovaním sviatosti. Duchovní EPS boli nápomocní pri organizovaní kresťanských koncertov, vzdelávacích programov a kultúrno – osvetovej činnosti. Obstarávali duchovnú literatúru, Biblie – Nové Zmluvy prostredníctvom spoločnosti *The Gideons International* (900 kusov), filmy, knihy a ďalšie vzdelávacie materiály. Prostredníctvom Misijnej spoločnosti GBV – Šírenie Pisma Svätého mali duchovní EPS pred Vianocami k dispozícii celkom 2 500 záložkových kalendárov a 1 000 kusov nástenných a stolových kalendárov s každodennou motiváciou a povzbudením pre väznených prostredníctvom Božieho Slova, 500 kusov biblických zamyslení na každý deň v roku 2025 pod názvom „*Dobrá sejbá*“. Podľa možnosti duchovní EPS pôsobili medzi príslušníkmi a zamestnancami zboru a to formou individuálnych pastoračných rozhovorov, počas pracovných stretnutí a vo voľnom čase. Duchovnú literatúru – Nové Zmluvy a kalendáre duchovní EPS rozdali aj príslušníkom a zamestnancom zboru s prianím Božieho požehnania v roku 2025. Keďže v ústavoch pôsobia duchovní z viacerých kresťanských cirkví, pastoračná služba má misijno-evanjelizačný charakter. Primerane sa duchovní EPS venovali postpenitenciárnej starostlivosti po prepustení počas osobných stretnutí s klientmi.

Novým prvkom v službe duchovných Ústredia EPS boli besedy s Janom Eriksenom z Nórska. Spolu s medzinárodným tímom navštívili ústavy Bratislava, Ilava, Leopoldov, Banská Bystrica a Želiezovce. Organizačné zabezpečenie návštev zabezpečoval Úrad EPS spolu s riaditeľmi v jednotlivých ústavoch zboru, duchovnými Ústredia EPS a spolupracovníkmi kultúrno-osvetovej činnosti. Jan Eriksen podal napínavý príbeh o živote na odvrátenej strane spoločnosti, o živote medzi narkomanmi, väzňami, pasákmi a prostitútkami. Na pokraji smrti bol zachránený prostredníctvom viery v Pána Ježiša Krista a dostal nový život. Svoje svedectvo o jeho radikálnej zmene prezentoval medzi väznenými osobami, ktoré ho so záujmom a pozorne počúvali. V závere sa s väznenými modlil modlitbu vyznania viery v Krista. Záujemcom venoval svoju knihu aj s autogramom „*Žil jsem v podsvětí*“. Spolu sme oslovili 300 väznených osôb a asi 80 príslušníkov ZVJS, ktorí vykonávali na stretnutiach dozor. Snahou väzenských pastorov ako aj zástupcov kresťanských cirkví je viesť ľudí k porozumeniu a akceptácii kresťanských hodnôt. Božie Slovo je pre veriacich ľudí užitočnou normou pre učenie, napomínanie, k výchove a naprávaniu života ľudí v spravodlivosti. Je to návod pre požehnaný a zmysluplný život, pre konanie dobra a dobrých skutkov. Skutočne sa dá pomôcť len človeku, ktorý túži po zmene postojov, túžob a motívov tam, kde v živote zlyhal. V každom prípade však prichádzame ku klientom s povzbudením hľadať zmysel života a odpovedať si na otázku: „Čo

môžem v živote urobiť inak? “ V duchovnej službe ide predovšetkým o prácu a dielo Svätého Ducha a Božiu lásku prejavovanú ľuďom osobne cez poznanie Pána Ježiša Krista – Božieho Syna. V tomto procese zmeny má pastoračná duchovná služba v ústavoch zboru svoje nezastupiteľné miesto a opodstatnenie.

Podľa štruktúry prerozdelenia ústavov zboru v roku 2024, väzenskí duchovní Ústredia EPS uskutočnili celkom 916 spoločných bohoslužobných a biblických vzdelávacích stretnutí pre 5 787 klientov a poslucháčov, 1 703 individuálnych pastoračných stretnutí pre 2 813 klientov. Spolu vykonali 2 619 duchovných pastoračných aktivít pre 8 600 klientov a poslucháčov.

V.4. Referát EPS vo FR SR

Po ukončení pôsobenia duchovného Ústredia EPS ThDr. Mariana Bodolló, PhD. na finančnom riaditeľstve SR je od 1.1.2024 uvoľnené toto pracovné miesto. Očakávame, že Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku nájde vhodného duchovného pre pôsobenie v tejto pozícii a vyšle ho do služby.

V.5. Zoznam duchovných a zamestnancov Ústredia k 31.12.2024, miesto pôsobenia a príslušnosť k vysielajúcej cirkvi

Ústredie EPS v OS SR a OZ SR, Za Kasárňou 3, Bratislava

Profesionálni vojaci:

- plk. Mgr. Viktor SABO, PhD., generálny duchovný OS a OZ SR (ECAV)
- mjr. ThDr. Dávid VARGAEŠTOK, riaditeľ kancelárie Ústredia EPS (RKCS)
- npor. Mgr. Filip CHYBA, diakon Ústredia (ECAV)
- por. Mgr. Lucia MARTONOVÁ, vedúci starší dôstojník – špecialista/diakon Ústredia (ECAV) – od 14.1.2024
- čat. Martin ČELIGA, poddôstojník (ECAV) – od 1.4.2024

civilní zamestnanci:

- Ing. Milan GAJDOŠ, riaditeľ správy Ústredia (ECAV)
- Mgr. Filip BARKÓCZI, kancelár Ústredia (BJB) – od 1.4.2024
- Miroslava IVANČOVÁ, samostatný referent Ústredia (ECAV)
- Ján BENKA, samostatný referent Ústredia (ECAV)
- Nikola BENE, odborný referent Ústredia (ECAV)

Úrad EPS Ozbrojených síl SR, Náместie generála Viesta 2, Bratislava

Riaditeľ:

- pplk. Mgr. Simon CZAP, riaditeľ Úradu EPS OS SR, Bratislava, (PC)

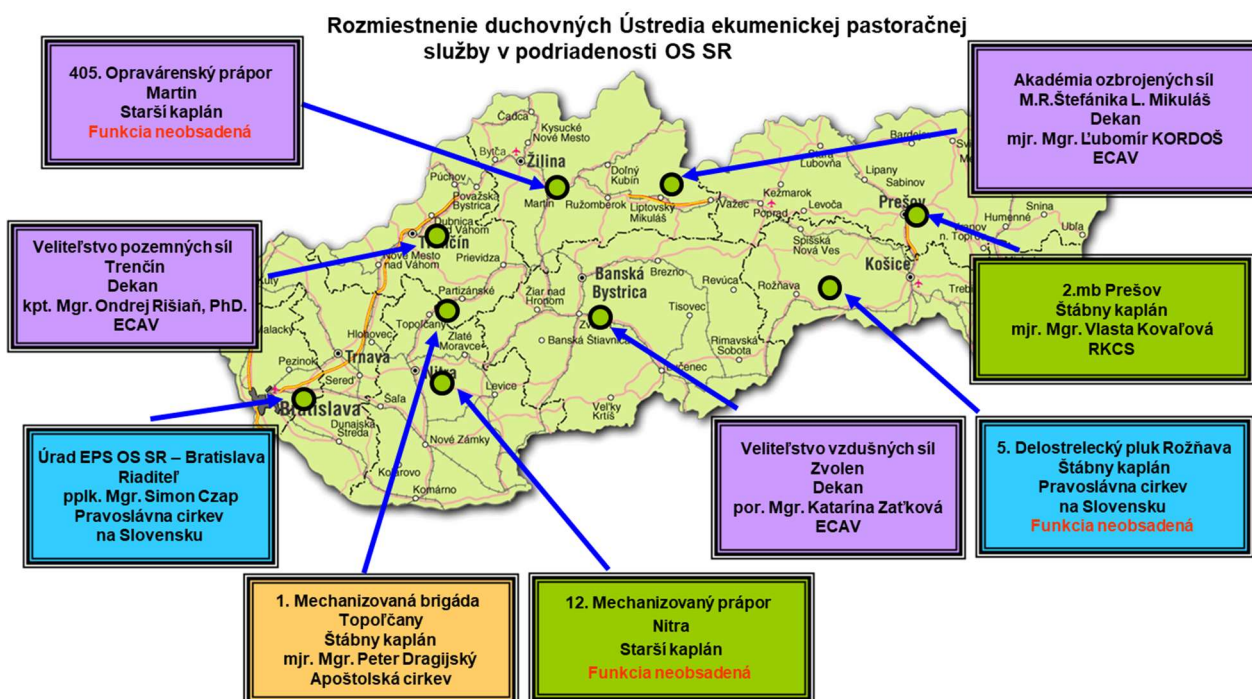
duchovní:

- kpt. Mgr. Ondrej RIŠIAŇ PhD., dekan, Veliteľstvo pozemných síl („PS“) SR Trenčín, (ECAV)
- mjr. Mgr. Peter DRAGIJSKÝ, štb. kaplán, Veliteľstvo 1. mechanizovanej brigády („Vel.1.mb“) Topoľčany, (AC)

- mjr. Mgr. Vlasta KOVALOVÁ, štb. kaplanka, Veliteľstvo 2. mechanizovanej brigády („Vel.2.mb“) Prešov, (RKC)
- mjr. Mgr. Ľubomír KORDOŠ, dekan, Akadémia ozbrojených síl M. R. Štefánika, Liptovský Mikuláš, (ECAV)
- por. Mgr. Katarína ZAŤKOVÁ, dekan, Veliteľstvo vzdušných síl („VVzS“) Zvolen, (ECAV) – od 13.1.2024

civilní zamestnanci:

- Ing. Andrea ČERVEŇOVÁ, vedúci referent – vedúci sekretariátu, (Gréckokatolícka cirkev na Slovensku)
- Lucia TOMICOVÁ, samostatný referent Úradu EPS OS SR, (ECAV)

Úrad EPS Ministerstva vnútra SR, Pribinova 2, Bratislava

Riaditeľ:

- plk. Mgr. Milan PETRULA, riaditeľ Úradu EPS MV SR, Bratislava, (ECAV)

policajní duchovní:

- mjr. Mgr. Milan BARTKO, Akadémia Policajného zboru („APZ“), Bratislava, (ECAV)
- mjr. Mgr. Matúš VONGREJ, Krajské riaditeľstvo PZ, Prešov, (ECAV)
- mjr. Mgr. Ján PACIGA PhD., Okresné riaditeľstvo PZ, Liptovský Mikuláš, (ECAV)
- pplk. Mgr. Jana TABAČKOVÁ, Krajské riaditeľstvo PZ, Košice, (RKC)
- mjr. Mgr. Alžbeta LUCSKAYOVÁ, Okresné riaditeľstvo PZ, Lučenec, (RKC)
- mjr. Mgr. Júlia ŠTOFANOVÁ, Okresné riaditeľstvo PZ, Senica, (ECAV)

civilní zamestnanci:

- Mgr. Dagmar TOMAŠOVIČOVÁ, referent – špecialista Úradu EPS MV SR, Bratislava, (ECAV)

K 31.12.2024 má úrad EPS MV SR 7 duchovných na vysunutých pracoviskách v jednotlivých krajochoch, 1 miesto riaditeľa, ktorý je zároveň duchovný a 1 miesto zamestnanca vo verejnom záujme. Jedno voľné tabuľkové miesto policajného duchovného má pre oblasť Lešť.

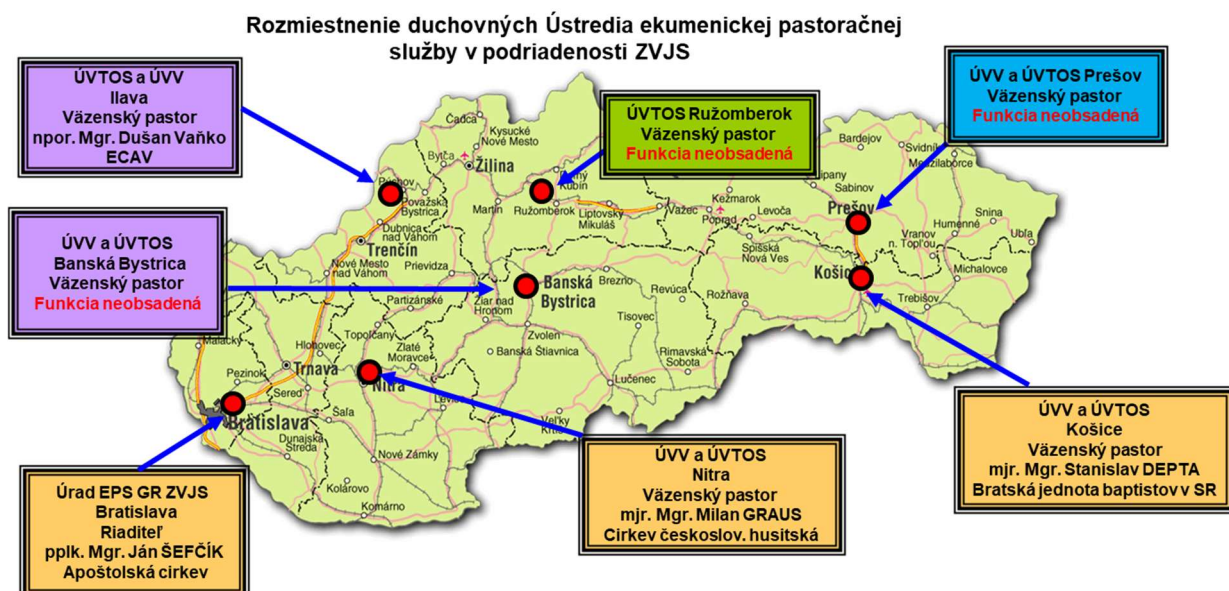
Úrad EPS Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže SR,
Šagátova 1, Bratislava

Riaditeľ:

- pplk. Mgr. Ján ŠEFČÍK, riaditeľ Úradu EPS GR ZVJS SR, Bratislava, (AC)

duchovní:

- mjr. Mgr. Stanislav DEPTA, väzenský pastor, Košice, (BJB)
- mjr. Mgr. Milan GRAUS, väzenský pastor, Nitra, (CČSH)
- npor. Mgr. Dušan VAŇKO, väzenský pastor, Ilava, (ECAV)

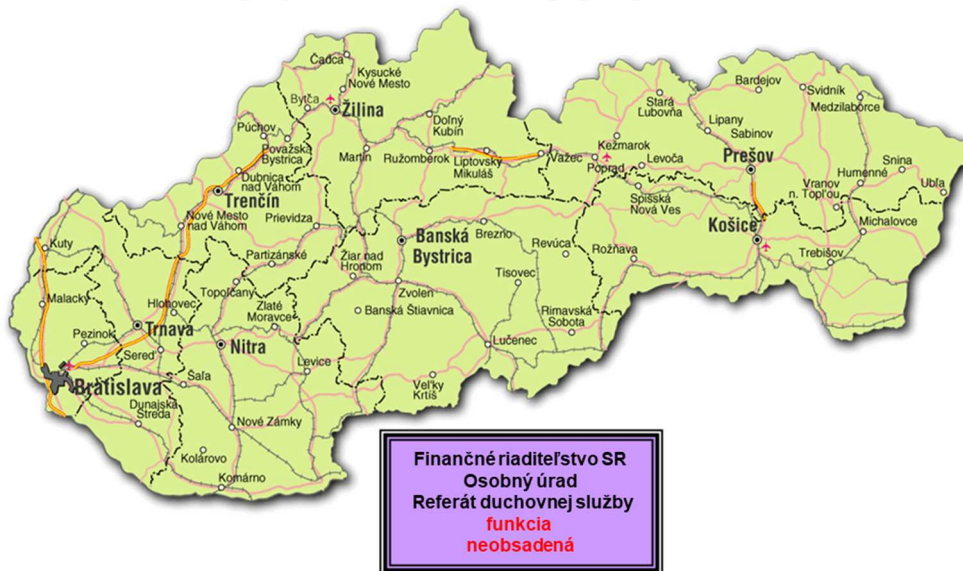

Referát duchovnej služby Finančného riaditeľstva SR,

Starší duchovný:

Funkcia k 31.12.2024 neobsadená.

Rozmiestnenie duchovných Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v podriadenosti Finančnej správy SR

Rekapitulácia:

K 31.12.2024 boli do Ústredia EPS OS SR a OZ SR vyslaní duchovní z nasledovných cirkví:

- Evanjelická cirkev a.v. na Slovensku (ECAV) v počte 10
- Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (RKC) v počte 4
- Pravoslávna cirkev na Slovensku (PC) v počte 1
- Apoštolská cirkev na Slovensku (AC) v počte 2
- Bratská jednota baptistov na Slovensku (BJB) v počte 1
- Cirkev československá husitská na Slovensku (CČSH) v počte 1

K 31.12.2024 sú na pozícia diakon v Ústredí EPS zamestnaní 2 zamestnanci (ECAV).

K 31.12.2024 pracovali občianski zamestnanci z nasledovných cirkví:

- na Ústredí - Evanjelická cirkev a.v. na Slovensku (ECAV) v počte 5
 - Bratská jednota baptistov (BJB) v počte 1
- na Úrade EPS OS SR - Evanjelická cirkev a.v. na Slovensku (ECAV) v počte 1
 - Gréckokatolícka cirkev na Slovensku v počte 1
- na Úrade EPS MV SR - Evanjelická cirkev a.v. na Slovensku (ECAV) v počte 1

K 31.12.2024 tvorilo Ústredie EPS v OS SR a OZ SR:

- 19 duchovných
- 2 diakoni
- 9 civilných zamestnancov

30 SPOLU

Generálny duchovný OS a OZ SR pravidelne navštevuje všetky rezorty, kde sa vykonáva duchovná služba a rokuje o možnostiach vzniku nových miest duchovných, prípadne o zmene a presune dlhodobo neobsadených miest tam, kde je zvýšený záujem o duchovnú službu. Zároveň pravidelne na zasadnutiach riadiaceho výboru Ekumenickej rady cirkví v SR členov výboru informuje o aktuálnom stave duchovnej služby a jej potrebách, pravidelne vyzýva cirkvi zúčastnené na Dohode, aby informovali svojich kňazov o možnostiach vstupu do duchovnej služby v prostredí ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky.

VI. Záver

Rok 2024 bol pre Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR obdobím aktívneho naplňovania duchovno-pastoračného poslania v prostredí ozbrojených síl a ozbrojených zborov. V čase spoločenských výziev, politických premien a pretrvávajúcich bezpečnostných hrozieb sme sa snažili stáť po boku príslušníkov týchto zložiek ako opora, sprievodcovia i svedkovia hodnôt, ktoré presahujú každodennosť.

Duchovní EPS zorganizovali a uskutočnili množstvo podujatí – od bohoslužieb a liturgických úkonov, duchovných cvičení, pochodov, táborov pre deti, humanitárnej pomoci až po charitatívne aktivity – pričom sa neustále snažili reagovať na aktuálne potreby tých, ktorým slúžia. Osobitne si vážime, že sa v roku 2024 podarilo schváliť nový Štatút Ústredia EPS, ktorý reflektuje meniace sa okolnosti a zefektívňuje činnosť služby v systéme ozbrojených zložiek.

Úprimné poďakovanie patrí vysielajúcim cirkvám a náboženským spoločnostiam, ktoré duchovných pre túto špecifickú službu vysielajú. Vaša dôvera, podpora a ochota spolupracovať vytvárajú základy tejto služby, ktorá svojou prítomnosťou nesie Kristovo svetlo do prostredia, kde je duchovná opora častokrát nenahraditeľná.

Ďakujeme všetkým duchovným EPS za ich obetavé nasadenie, prácu i ľudskosť, ktorou slúžia nielen profesionálne, ale aj s osobným zanietením. Naša vďaka patrí aj vedeniam rezortov, v ktorých duchovní pôsobia, za ich spoluprácu, dôveru a vytváranie podmienok na výkon tejto služby.

V duchu apoštolových slov „*Láska blížnemu nerobí zle. Naplnením zákona je teda láska*“ (Rim 13,10) chceme aj naďalej naplňovať naše poslanie – slúžiť ľuďom, byť mostom medzi vierou a každodennou službou, posilňovať ducha jednoty a nádeje.

Nech je nám všetkým naďalej darovaná múdrosť, odvaha a milosť vykonávať túto službu s láskou, v pravde a pokoji.

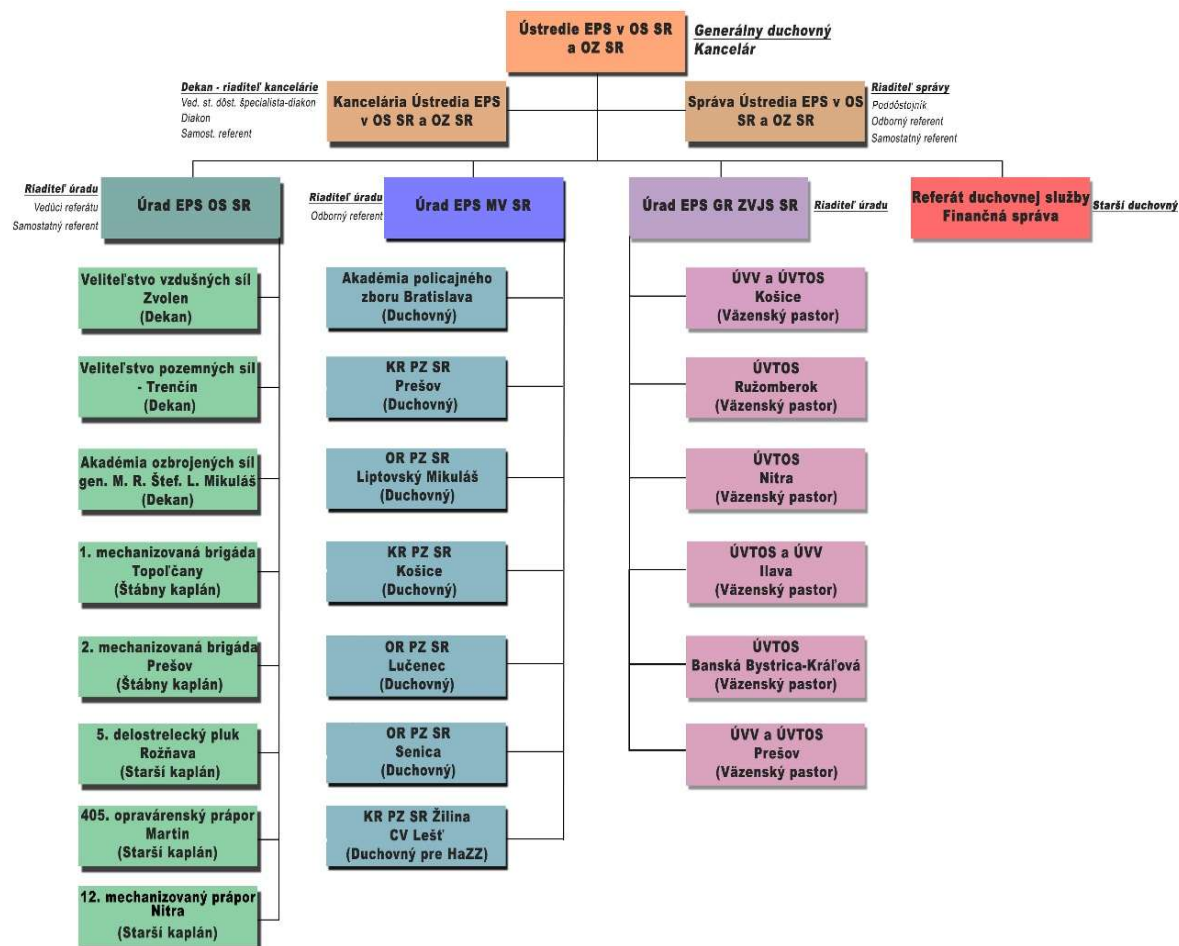
VII. Prílohy

Organizačná štruktúra Ústredia EPS v OS SR a OZ SR k 31.12.2024

Pomerné zastúpenie duchovných EPS

Súhrn duchovno-pastoračných aktivít v roku 2024

Organizačná štruktúra Ústredia EPS v OS SR a OZ SR k 31.12.2024

Pomerné zastúpenie duchovných EPS

Pomerné rozdelenie vytvorených miest duchovných

Ústredia EPS v OS SR a OZ SR jednotlivým RCNS, podľa čl. 28 Štatútu Ústredia, **stav k 31.12.2024**

	ECAV	Ústredie EPS	2
	Reformovaná kresť. cirkev	MV SR	8
	Pravoslávna cirkev	OS SR	9
	Ostatné cirkvi a NS	ZVJS	7
		Finančná správa	1
		Celkom	27

% podiel v tabuľke vypočítaný na 27 vytvorených miest

RCNS	% podiel podľa čl.28 Štatútu Ústredia	Počet miest podľa % podielu pre jednotlivé cirkvi a NS	Počet obsadených miest v OS a OZ SR	Poznámka
Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku	49	13,23	10 z 13	
Reformovaná kresťanská cirkev na SL	20	5,4	4 z 6	
Pravoslávna cirkev	15	4,05	1 z 4	
Evanjelická cirkev metodistická	2	0,54		
Cirkev bratská	2	0,54		
Bratská jednota baptistov	2	0,54	1	
Starokatolícka cirkev	2	0,54		
Cirkev československá husitská	2	0,54	1	
Cirkev adventistov siedmeho dňa	2	0,54		
Apoštolská cirkev	2	0,54	2	
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	2	0,54 — 4,32	ostatné RCNS celkom 4 zo 4	

Súhrn duchovno-pastoračných aktivít v roku 2024

SÚHRN DUCHOVNO - PASTORAČNÝCH AKTIVÍT ZA ROK 2024																			
Rok	Súčasť	Pastoračná činnosť			Duchovná obnova							Zabezpečenie pastoračnej činnosti v zahranici - misia	Sociálno-diaconická činnosť		Publikačná činnosť		Rôzne		
		Liturgické výkony (bohoslužby a pobožnosti, kresť, sotása, potreby)	Verouka a mravouka (prednášková činnosť seminare, biblické vzdelávanie)	Pastorálne poradenstvo (pastorálne rozhovory,)	Duchovné cvičenia účasť - počet duchovný h	Odborné zhromáždenia účasť - počet duchovný	Spoluorganizované cirkenných a kultúrnych podujatí	Konferencie účasť - počet duchovný	Samozvedávanie odborná príprava duchovný	Medzinárodná spolupráca	Organizovanie charitatívnych a humanitárnych činností v mesiacoch pôsobenia deistého tábora		Organizovanie charitatívnych a humanitárnych činností v mesiacoch pôsobenia deistého tábora	Príspevky do web stránky ERS a cirkenných, rezortných periodík, publikácie, knihy, dárare a pod.	Vydanie publikácie, zápisníka, knihy, dárare	Účasť na poradách, stretnutia, rokovania, reprezentácie, a pod.			
2024	Ústredie	71	9	40	1	1	17	4	10	5	0	0	2	1	1	47	1	27	
	OS SR	794	75	919	4	11	32	14	295	13	7	7	16	10	103	0	91		
	M/SR	210	126	604	4	19	14	30	208	18	0	0	10	9	79	0	193		
	ZVJS	565	391	1684	6	27	17	4	251	11	0	0	1	1	20	0	28		
	FR SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	spolu	1640	601	3247	15	58	80	52	764	47	7	7	29	21	249	1	339		
	celkom oblasť	5488			1016							7		50		250		339	
celkom	6811																		

Podrobnosti o našej činnosti môžete vyhľadať na našej webovej stránke www.ustreps.sk

plk. Mgr. Viktor **SABO**, PhD.
generálny duchovný Ústredia ekumenickej
pastoračnej služby v OS SR a OZ SR